

Delårsrapport augusti 2025

Grundskolenämnden

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	10
3	Uppföljning till kommunstyrelsen	15
3.1	Väsentliga personalförhållanden	15
3.2	Ekonomisk uppföljning	19
3.3	Uppföljning av särskilda beslut, uppdrag och annan uppföljning	20
4	Styrinformation till nämnden	23
4.1	Ekonomistyrning	23
4.2	Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete	26
4.3	Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan 2025	53
4.4	Intern styrning och kontroll	56
4.5	Nuläge lokalförsörjning	58

4.6	Nämndens riktlinjer och planer	58
5	Redovisning av nämndens uppdrag	60
5.1	Redovisning av uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	60
5.2	Uppdrag från grundskolenämnden	68

1 Sammanfattning

Delårsrapport per augusti innehåller styrinformation till kommunledningen gällande verksamhetens utveckling, ekonomi och HR samt rapportering på politiska uppdrag. Ett återkommande tema i hela rapporten är hur organisatoriska förutsättningar kommer att påverkas av sjunkande elevantal och förändrad elevsammansättning. Utifrån nämndens systematik för det systematiska kvalitetsarbetet beskrivs särskilt elevers förutsättningar och resultat utifrån läroplansområdena kunskaper, normer och värden samt elevers ansvar och inflytande. Därtill biläggs ett antal stadengemensamma uppföljningar till rapporten.

Förvaltningen har genomfört ett genomgripande arbete för att stärka kultur och struktur med fokus på att utveckla undervisningen. Årets uppföljning av kunskapsresultat inom såväl anpassad grundskola som grundskola ger en försiktigt positiv bild av elevers kunskapsutveckling. Det är särskilt högindexskolorna som har gjort stora resultatförbättringar avseende elever i årskurs 6 och 9. Resultaten i lågindexskolorna är däremot relativt stillastående. Utifrån årets uppföljning framträder två centrala perspektiv som kräver fortsatt uppföljning under hösten. Det första perspektivet handlar om flerspråkighet och det andra perspektivet är utvecklingen av undervisningen i de yngre åldrarna. Sedan tidigare är även matematiken ett utpekat utvecklingsområde där utvecklingsarbete pågår.

Övergripande bedömer förvaltningen att det finns indikation på att likvärdigheten mellan skolor stärkts, men det är för tidigt att säga om det är en trend. Samtidigt blir förutsättningarna för att organisera för en verksamhet med god kvalitet svårare i takt med ihållande sjunkande elevantal.

Förvaltningen lämnar en årsprognos per augusti på 50 miljoner kronor för helåret 2025, vilket motsvarar en avvikelse mot budget på 0,5 procent. Utbildningsområdena lämnar en helårsprognos på drygt 30 miljoner kronor och prognosen för centrala avdelningar är knappt 19 miljoner kronor. Den sammantagna bedömningen är att förvaltningen har en ekonomi i balans för 2025. Såväl utbildningsområden som central förvaltning har under året genomfört organisatoriska anpassningar för att möta ett kraftigt sjunkande elevunderlag. Förvaltningens bedömning är att det krävs fortsatt stora gemensamma ansträngningar för att klara kommande års minskade elevantal.

Personalområdet präglas starkt av två yttre förutsättningar: den demografiska utvecklingen med minskande elevunderlag samt det omfattande statliga reformarbetet inom skolområdet. Den förra kräver ett omställningsarbete som påverkar både organisation, arbetsmiljö och personalvolym, särskilt i skolor med lägre beläggningsgrad. Detta innebär att förändringstakten behöver vara mycket hög inom flera personalrelaterade områden.

I samband med rapportering i delårsrapport per augusti bedömer förvaltningen att två uppdrag från kommunfullmäktige och två uppdrag från grundskolenämnden kan förklaras fullgjorda.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

I följande avsnitt beskrivs verksamhetens utveckling kortfattat utifrån ett antal nyckeltal och mått gällande verksamheten som beskriver utvecklingen innevarande år samt prognos för året. Därefter beskrivs utvecklingen över flera års tid. Verksamhetens beskrivs även utifrån avvikelser i förhållande till nämndens uppdrag samt övrig väsentlig information som rapporteras till kommunledningen.

2.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Personalvolymsutveckling arbetad tid (årsarbetare)	+4,7 %	+4,1 %
Nettokostnadsutveckling	+2,5%	+2,0%
Andel elever kommunal grundskola i Göteborg	-0,7 %	-0,7 %
Andel elever kommunal anpassad grundskola i Göteborg	0,1 %	+0,1 %
Andel elever fristående grundskola i Göteborg och övriga kommuner	+0,6 %	+0,6 %
Andel elever fristående anpassad grundskola i Göteborg och övriga kommuner	+0,0 %	+0,0 %
Andel fritidshemselever kommunalt fritidshem i Göteborg	-0,9 %	-1,0 %
Andel fritidshemselever fristående fritidshem och annan kommun	-0,1 %	+0,1 %

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall perioden 2025	Prognos helår 2025	Utfall helår 2024	Utfall helår 2023
Antal och andel elever, kommunal grundskola i Göteborg	45 897 (74,2 %)	46 165 (74,2 %)	46 939 (74,9 %)	47 630 (75,8 %)
Antal och andel elever, kommunal anpassad grundskola i Göteborg	1 137 (1,8 %)	1 130 (1,8 %)	1 045 (1,7 %)	932 (1,5 %)
Antal och andel elever, fristående grundskola i Göteborg och övriga kommuner	14 791 (23,9 %)	14 828 (23,9 %)	14 585 (23,3 %)	14 235 (22,6 %)
Antal och andel elever, fristående anpassad grundskola i Göteborg och övriga kommuner	54 (0,1 %)	59 (0,1 %)	52 (0,1 %)	34 (0,1 %)
Antal och andel fritidselever, kommunalt fritidshem i Göteborg	20 371 (32,9 %)	20 417 (32,8 %)	21 186 (33,8 %)	21 164 (33,7 %)
Antal och andel fritidselever, fristående fritidshem i Göteborg och övriga kommuner	4 298 (6,9 %)	4 245 (6,8 %)	4 175 (6,7 %)	3 961 (6,3 %)
Andel behöriga till gymnasiets yrkesprogram, kommunala skolor Göteborg, åk 9*	79,2 %	79,2 %	77,4 %	78,0 %
Andel elever som uppnått målen i alla ämnen åk 9, kommunala skolor Göteborg*	67,9 %	67,9 %	65,1 %	65,0 %
Andel elever som uppnått målen i alla ämnen åk 6, kommunala skolor Göteborg	67,5 %	67,5 %	63,8 %	66,2 %
Elevnärvaro kommunala skolor Göteborg**	88,8 %		88,3 %	87,7 %
Elevpengsutveckling netto kommunala skolor (i procent jämfört med föregående år)	1,2 %	1,2 %	2,7 %	3,7 %
Årsarbetare***	6 267,4	10 000	9 604,1	9 967,0

*Betygsdata avser betyg före obligatorisk lovskola.

** Elevnärvaro utgörs av procent av registrerad tid, som registrerats som närvaro.

***Årsarbetare utgörs av ackumulerad arbetad tid från årets början. En årsarbetare motsvarar 1600 arbetade timmar. Måttet är därmed "färdigt" först efter 12 månader. I denna rapport är den arbetade tiden ackumulerad till och med augusti.

Uppföljningen visar fortsatt på minskat elevunderlag i staden och inom den kommunala grundskolan. I takt med att elevunderlaget förändras finns fortsatt behov av att anpassa skolstruktur och kompetensförsörjning. Antalet elever med Göteborg som hemkommun minskar med cirka 450 elever mellan helår 2024 och helårsprognos för 2025. En jämförelse mellan augusti 2025 och augusti 2024 visar en ännu större minskning på cirka 550 elever. Den kommunala grundskolan i Göteborg minskar med 775 elever i jämförelse mellan 2024 och prognos 2025 samt med 884 elever mellan augusti-mätningarna. Samtidigt ökar de fristående skolorna med cirka 240 elever i helårsprognosen 2025 jämfört med helår 2024, trots det vikande elevunderlaget. Det är ungefär en hälften så

stor ökning av elevantalet inom fristående skolor som under 2024. Också inom fritidshem minskar antalet elever i kommunal verksamhet i Göteborg, cirka 750 färre elever i augusti 2025 jämfört med augusti 2024. Anpassad grundskola i Göteborg har däremot ökat med cirka 100 elever i kommunal verksamhet mellan augusti 2024 och augusti 2025.

Personalvolymen har jämfört med motsvarande period föregående år ökat 4,7 procent trots att elevunderlaget i grundskolan minskat. Inom grundskolan utgörs nästan hela ökningen av tidsbegränsade anställningar (inklusive timavlönade), vilket tyder på att ökningen kan kopplas till sent verkställd kompletteringsbudget och merarbete till följd av att de digitala nationella proven under våren ersattes med pappersprov. Ökningen är relativt sett störst inom anpassad grundskola som haft ett ökat elevantal och utgörs främst av elevassistenter. Viss ökning av lokalvård kan konstateras till följd av hemtagning av externa städtjänster.

Nettokostnadsutvecklingen för perioden är 2,5 procent vilket motsvarar cirka 160 miljoner kronor. Nettokostnadsutvecklingen påverkas i synnerhet av personalkostnader som totalt sett har minskat till följd av kraftigt minskade sociala avgifter.

Bland eleverna i Göteborg som gick ut årskurs 9 vårterminen 2025 var 79,2 procent behöriga till gymnasiets yrkesprogram vid terminens slut vilket är en ökning jämfört med föregående läsår. Resultatet hamnade därmed nära den tidigare prognosen om 79,6 procent som lämnades vid delårsrapport mars. Efter genomförandet av lovskolan ökade behörigheten med 2,3 procentenheter till 81,5 procent. Andel elever som uppnått målen i alla ämnen har ökat både i årskurs 6 och 9. Särskilt i årskurs 9 har det skett en klar ökning med cirka 3 procentenheter mellan vårterminen 2025 och vårterminen 2024. En mer utförlig beskrivning av elevresultat finns under avsnitt 4, Styrinformation till nämnden.

Sammantaget tyder indikatorerna på att resultaten inom verksamheten har en svagt positiv utveckling men samtidigt väntas förutsättningarna för att organisera för en verksamhet med god kvalitet bli svårare under åren med ihållande sjunkande elevantal.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Risk för bortfall i statsbidrag
Orsak till att avvikelserna uppstått
Skolverket har ändrat förordningen för statsbidraget personalförstärkning. Om en huvudman, som exempelvis Göteborgs Stad, har en obetald skuld hos Kronofogden kan bidraget stoppas. På grund av en sådan skuld stoppade Skolverket i augusti utbetalningar på 16 miljoner kronor till grundskoleförvaltningen i Göteborg"
Konsekvenser för verksamheten är till för
Inga konsekvenser.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Samordning mellan berörda ekonomichefer.
Ekonomiska konsekvenser
Skulden hos Kronofogden är nu korrigerad och enligt besked från Skolverket kommer pengarna inom kort att utbetalas till förvaltningen.
Vidtagna åtgärder
Stadsledningskontoret är informerade och har tagit kontakt med aktuell förvaltning om att betala fakturan. Stadsledningskontoret arbetar på en långsiktig plan för att fakturor inte ska hamna hos Kronofogden så att det förhindrar framtida statsbidragsutbetalning.

2.1.3 Övrig väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen

Förändrat ansvar för Språkcentrum samt Center för skolutveckling

Kommunfullmäktige (2025-06-18 § 381) har fattat beslut enligt hemställan från grundskolenämnden, förskolenämnden samt nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning om förändrat ansvar för utbildningsnämndens verksamhet Språkcentrum samt Center för skolutveckling. Ändringarna innebär att ansvaret för att tillhandahålla modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål flyttas från utbildningsnämnden till grundskolenämnden samt att utbildningsnämndens ansvar för gemensam verksamhetsutveckling inom samtliga skolformer upphör. Som en konsekvens fördelas resurserna inom Center för skolutveckling mellan de fyra skolenämnderna, och utbildningsnämndens verksamhet inom Språkcentrum överförs till grundskolenämnden.

Vägläsningscentrum kommer att ha kvar sin organisatoriska tillhörighet hos utbildningsnämnden. Eftersom område Stadsgemensamt inte längre kommer att finnas kvar behöver grundskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen hitta nya former för styrning och samverkan av både Språkcentrums och Vägläsningscentrums verksamhet. Utbildningsnämnden har fått ansvar för att samordna berörda nämnders insatser för att upprätthålla ett nära samarbete och säkerställa utbildning utifrån ”ett till vuxen-perspektivet”.

Mottagande nämnder har fått i uppdrag att tillsammans med avlämnande nämnd genomföra verksamhetsöverföringen. En förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FÖS) har inrättats mellan förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen, utbildningsförvaltningen och förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Samverkan ska ske av bemanningsprinciper gällande överföring av Center för skolutvecklings personal till de fyra förvaltningarna, och en dialog ska föras i frågor som är kopplade till organisationsförändring avseende Språkcentrum. Samverkan inleddes i slutet av augusti.

Förvaltningarna arbetar nu med att göra behovs- och uppdragsbeskrivningar för lektors- och utvecklingsledartjänster på respektive förvaltning, så att berörda medarbetare vid Center för skolutveckling ska kunna lämna intresse för och få beslut om ny placering i början av november 2025.

Nämndens anpassning utifrån demografiska förändringar

Grundskolenämnden har tidigare beskrivit utmaningar utifrån pågående demografiska förändringar. Nämnden ser kontinuerligt över sin skolstruktur i syfte att bidra med hållbara organisatoriska förutsättningar för att bedriva och utveckla undervisningen. I augusti presenterades förvaltningens analys av nämndens lokalbehov kommande år.

Uppföljning åtgärder drogfri skola

Kommunfullmäktige beslutade den 19 juni 2024 att avsätta en kommuncentral post för avrop av grundskolenämnd, utbildningsnämnd och socialnämnderna på 8 miljoner kronor för åtgärder rörande drogfri skola. Nämnda förvaltningar och polisen samarbetade för att komma fram till lämpliga insatser. Bland genomförda insatser finns exempel på direkta åtgärder, men också mer långsiktiga och förebyggande insatser.

Alla insatser som planerades har genomförts. I några fall har inte alla medel som avsattes i potten använts med anledning av att kostnader har täckts inom ordinarie budget eller av andra medel.

Bland insatserna märks informationskampanjen "Vart gick swishen?" som i augusti 2025 syns på spårvagnar och bussar och syftar till att få i gång samtal om droger mellan unga, föräldrar och viktiga vuxna. Innan sommaren lanserades webbsidan "Ungdomar och droger" med information, fakta och stöd.

Utbildningsförvaltningen har genomfört hundsök på samtliga kommunala gymnasieskolor, med flera påträffade fynd som resultat. Hösten 2025 kommer en utbildning för ANDTS-coacher (alkohol, narkotika, droger, tobak och spel) att genomföras i samarbete mellan socialförvaltningarna. Samarbeten med civilsamhället har förstärkts, i Sydväst med Reningsborg, i Centrum med Maskrosbarn, på Hisingen med föreningen Dream Orchestra och inom grundskoleförvaltningen med föreningen MÄN. I Nordost har fältsekreterarna med stöd av medlen bedrivit ett förstärkt uppsökande arbete med särskilt fokus på drogförebyggande insatser i och kring skolmiljöer både under och efter skoltid, i nära samverkan med skolpersonal och andra relevanta aktörer. Insatserna har bland annat omfattat ökad närvaro vid skolor och mötesplatser för unga, stärkt samarbete med elevhälsa och myndighetsutövande socialtjänst, samt föräldrakontakter för att stärka skyddsfaktorer i hemmet.

Inom grundskoleförvaltningen har medlen också använts för att fortsatt stärka arbetet med PAX, som är en metod för värdegrundsarbete som används på 45 skolor för att stärka elever att göra positiva val. På några skolor har medlen gått till att stärka upp med väktare i syfte att motverka droghandel.

Sammantaget bedömer förvaltningen att kompletterande medel som tilldelas flera månader in på året och som är av tillfällig karaktär är utmanande att omsätta till långsiktigt effektiva insatser. Det förebyggande arbetet gynnas av mer långsiktiga planeringsförutsättningar för alla inblandade aktörer, såväl stadens förvaltningar som externa samarbetspartners.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

Göteborgs Stads budget för 2025 innehåller sju övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Målen gäller för hela mandatperioden. Nedan beskrivs uppföljning av hur grundskolenämnden har tagit sig an målen, hur dessa hänger samman med program och planer inom området samt hur nämndens verksamhet har bidragit till måluppfyllelse.

2.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Skolans främsta bidrag till ett jämlikt samhälle är god utbildning som möjliggöra att alla elever får möjlighet att fortsätta till vidare studier och yrkesliv. Att få en större andel av eleverna att nå gymnasiebehörighet är högsta prioritet för grundskolenämnden och kan på sikt bidra till en tryggare och mer jämlik stad. Årets uppföljning av kunskapsresultat inom såväl anpassad grundskola som grundskola ger en försiktigt positiv bild av utvecklingen. Det är särskilt högindexskolorna som har gjort stora förbättringar avseende elever i årskurs 6 och 9. Resultaten i lågindexskolorna är däremot relativt stillastående. Det krävs resultat från flera år för att säkert kunna säga om detta är en trend som i så fall stärker likvärdigheten mellan skolor, vilket i sig kan bidra till en mer jämlik stad.

Förutom nämndens grunduppdrag bidrar nämnden till målet genom Skola som arena, ett arbetssätt för att öppna upp skolan som en mötesplats utanför skoltid och därigenom bidra till jämlika uppväxtvillkor. Mer information om Skola som arena finns kopplat till målet *Segregationen i Göteborg ska brytas*.

Skolan ska förmedla och förankra respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar. Det systematiska värdegrundsarbetet är basen för skolornas strävan efter att alla elever ska vara trygga i skolan. Förvaltningen stöttar skolorna i förbättrad systematik i arbete med bland annat HBTQI, elevinflytande samt mot rasism. Uppföljning av värdegrundsarbetet ingår i skolornas och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Det ingår vidare i skolans uppdrag att ge eleverna inflytande över utbildningen anpassat efter ålder och mognad. Detta är en viktig del av att rusta eleverna för att bli aktiva samhällsmedborgare. Nämnd och förvaltning arbetar med ett antal utpekade dialogskolor för att från huvudmannanivån få med elevers och vårdnadshavares synpunkter i kvalitetsarbetet och ärenden som berör dem. Kontinuerlig dialog med elever och vårdnadshavare bedöms även vara nödvändigt i arbetet för att anpassa skolstrukturen till nya demografiska förutsättningar.

I läroplanen för grundskolan står att alla elever ska lära sig om minoriteternas historia och kultur och att elever tillhörandes någon av de nationella minoriteterna har rätt till modersmålsundervisning i sitt minoritetsspråk. Alla vårdnadshavare informeras om rätt till modersmålsundervisning och den utökade rätten till modersmålsundervisning i nationellt minoritetsspråk. För att stärka de nationella minoriteternas kultur och historia uppmärksammar flera skolor nationella minoriteters högtidsdagar. I arbetet med romsk inkludering är brobyggare en viktig funktion som arbetar som en länk mellan hemmet och skolan samt genom att stötta skolor, elever och vårdnadshavare på olika vis med målet att romska elever ska avsluta grundskolan med godkända betyg.

2.2.2 Segregationen i Göteborg ska brytas.

För att bryta segregationen i Göteborg satsar grundskolenämnden på att både arbeta långsiktigt och att genomföra olika riktade insatser mot skolor i socioekonomiskt utsatta områden. I grunden ligger nämndens resursfördelningsmodell som omfördelar ekonomiska resurser utifrån en statistisk modell om elevers förutsättningar att nå målen i årskurs 9, utifrån ett antal socioekonomiska faktorer.

Våren 2025 gjorde många skolor i socioekonomiskt utsatta områden påtagliga förbättringar av kunskapsresultaten. Dessa resultathöjningar verkar kunna tillskrivas ett långsiktigt systematiskt arbete med att bland annat förbättra trygghet, studiero, sätta in tidiga stödinsatser samt ett starkt fokus på att höja undervisningens kvalitet. Förvaltningen har under flera års tid arbetat för öka andelen legitimerade lärare i skolor som ligger i socioekonomiskt utsatta områden. Nämndens uppföljning från mars visar att det har skett en markant utjämning gällande legitimationsgrad mellan olika skolor vilket har förbättrat förutsättningarna för att fler elever ska klara skolan och därigenom till att minska segregationen. Läs mer under målet om kompetensförsörjning.

Bland förvaltningens riktade insatser finns lovskola för lågstadielever (utöver den lovskola för årskurs 8 och 9 som är obligatorisk för huvudmän att anordna) som även i år har gett positiva resultat, med elever som förbättrat sin läsförmåga och uppskattat den trygga miljön. Simundervisningen har utökats i de yngre åldrarna, och även om det krävs långsiktiga insatser för att se full effekt har den mottagits väl.

Insatsen *Skola som arena* bidrar även i år till att elever i socioekonomiskt utsatta områden får en större möjlighet att delta i fritidsaktiviteter. Skola som arena har hittills haft 65 000 besök under 2025. Könsfördelningen är fortsatt jämn, med en liten övervikt för pojkar som står för 52 procent av besöken. Barn som går i anpassad grundskola deltar också i aktiviteter. Arbetssättet lyckas mobilisera vårdnadshavare och andra viktiga vuxna i områdena, en positiv utveckling som ska förstärkas ytterligare under hösten.

Sammantaget visar arbetet att en kombination av långsiktigt arbete och riktade insatser inom undervisning, lärarkompetens och fritidsaktiviteter har betydelse i arbetet för att bryta segregationen och utjämna skillnader mellan skolor.

2.2.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Målet följs i huvudsak upp genom indikatorn andel legitimerade lärare. På grund av systembrister har Skolverket inte kunnat lämna ut uppgifter från legitimationsregistret. Därför flyttas redovisningen och analysen av legitimationsgraden till årsrapporten. Tidigare uppföljning har visat en generell positiv förflyttning.

Förvaltningen har sedan nämndens etablering framgångsrikt drivit flera strategier för att stärka kompetensförsörjningen. Dessa har i synnerhet riktats mot socialt utsatta skolor, vilket bidragit till ökad legitimationsgrad och kontinuerligt minskande legitimationsgap mellan stadens låg- och högindexskolor.

Socioekonomiskt viktad resursfördelning har möjliggjort bättre arbetsvillkor, som färre elever per lärare och fler stödjande roller i högindexskolor, vilket i sin tur bidragit till minskad arbetsbelastning och tryggare arbetsmiljöer.

Nyttjande av karriärtjänster, med löneökningar på 10 000 kronor för förstelärare, har till del bidragit till att attrahera erfarna lärare till högindexskolor. Dock behöver kopplingen mellan nyttjande av karriärtjänster och utvecklingen av undervisningens kvalitet stärkas.

Samverkan med lärosäten har inneburit att lärarstudenters verksamhetsförlagda utbildning har prioriterats mot högindexskolor, vilket underlättat rekrytering och effekten av förvaltningens introduktionsprogram samt främjat deltagande skolans kompetensutveckling.

Statsbidragsfinansierade arbetsmiljöinsatser har förstärkt bemanning och kompetensutveckling, vilket i flera skolenheter bidragit till tryggare arbetsmiljö, minskad stress och lägre personalomsättning. Dock finns stora utmaningar med den kortsiktiga finansieringen.

Satsningen på en förvaltningsgemensam introduktion för nyexaminerade lärare och deras mentorer som pågått ett par år är framgångsrik både för att rekrytera nya medarbetare och för att bättre rusta nyexaminerade så att de stannar i yrket och på arbetsplatsen. Inom några pilotskolor i Nordost pågår ett utvecklingsarbete för hur lektorstjänster och stärkt stöd till enheternas kompetensförsörjning kan stärka undervisning på vetenskaplig grund och attrahera kvalificerade lärare.

Det kompensatoriska uppdraget behöver ytterligare stärkas och ambitionsnivån i arbetet med att motarbeta pedagogisk segregation höjas till att socialt utsatta skolenheter behöver attrahera, rekrytera och behålla stadens bästa lärare.

2.2.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Kommunal service, exempelvis i form av grundskola, är en förutsättning för en hållbar stadsutveckling, en levande stad och pågående bostadsexploatering. Förvaltningen följer stadens riktning inom lokalförsörjning och dess nyckeltal om friytor som är utgångspunkt vid nybyggnation och inhyrning.

Förvaltningen har tidigare lyft att behov av skolplatser behöver omhändertas i ett tidigare skede och i en mer övergripande geografisk och långsiktig planering. När detta inte sker riskerar staden att stå inför ineffektiva och kostsamma lösningar. Istället för ett färre antal skolor med god lokalisering och anpassad volym kan konsekvensen bli att betydligt fler skolor behöver byggas, ofta på mindre lämpliga platser, vilket varken är ekonomiskt hållbart eller skapar goda pedagogiska förutsättningar. Grundskoleförvaltningen arbetar aktivt med de strategiska utmaningar som finns i stadens långsiktiga planering för att säkerställa behovet av skolor utifrån nämndens lokalbehovsplan.

Ett gemensamt arbete har inletts i Göteborgs Stad för att proaktivt säkra lämpliga skoltomter. Detta initiativ möjliggör en mer långsiktig planering, vilket är särskilt viktigt utifrån den förväntade minskningen av elevunderlaget de kommande tio åren. I samverkan med övriga förvaltningar kan grundskoleförvaltningen fokusera på en skolstruktur som möter framtida behov och skapar goda förutsättningar för skolornas verksamhet. Detta är en positiv utveckling för att få en mer övergripande och strategisk planering vilket bedöms bidra till kommunfullmäktiges mål. Annan samverkan som bidrar till målet sker med stadsmiljönämnden för att genomföra kommunfullmäktigeuppdraget om säkra cykelvägar och bilfri zon vid skolan.

2.2.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Nämndens direkta miljöpåverkan sker framförallt inom måltidsverksamhet, kemikaliehantering samt avfallshantering. Inom grundskoleförvaltningens måltidsverksamhet pågår fortsatt ett aktivt arbete för minskat klimatavtryck, exempelvis genom samverkan med andra förvaltningar för att förbättra möjligheterna till uppföljning. Biologisk mångfald gynnas av förvaltningens ekologiska livsmedelsinköp, dock visar uppföljningen en något vikande trend. En faktor är begränsad tillgång på ekologiska produkter. Förvaltningen samverkar även med miljöförvaltningen gällande biologisk mångfald samt mat och de målkonflikter som finns kopplat till lokalproducerade livsmedel.

Att i högre grad nyttja redan existerade lokaler är ett fokusområde för förvaltningen. Det kommer utredas om överytor kan användas för förvaring och på så sätt stärka förutsättningarna för att återbruka inventarier. Det skapar i sin tur förutsättningar för förvaltningen att förebygga och minska avfall.

Det pågår ett samarbete mellan utbildningsförvaltningarna för gemensam planering av klimatanpassningsåtgärder. Inom grundskoleförvaltningen planeras under hösten en fördjupad analys på ett antal skolor i syfte att få en bättre förståelse kring vilka åtgärder och klimatanpassningar som kan vara mest aktuella. Den fördjupade analysen ska genomföras på tre till fyra skolor.

Långsiktigt bedöms en god undervisning i enlighet med läroplanernas skrivningar vara förvaltningens viktigaste insats för klimatomställningen och biologisk mångfald. Läroplanerna för grundskola och anpassad grundskola lyfter miljöperspektivet, med syfte att ge alla elever grundläggande kunskap och förhållningssätt som värnar såväl närmiljö som människors hälsa och välbefinnande.

Grundskolenämnden bedömer att det finns ett stabilt arbete med klimatomställning men konstaterar inga stora förflyttningar under innevarande år.

2.2.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Grundskolenämndens bidrag till målet handlar främst om att säkerställa organisatoriska förutsättningar för att kunna bedriva en god skolverksamhet, utveckling av undervisningens kvalitet samt tillgänglig Kulturskola för stadens barn och elever. Antalet elever i Göteborgs grundskolor har minskat och förväntas fortsätta minska under de kommande åren. Detta leder till minskade resurser för grundskolenämnden och ställer krav på organisatoriska anpassningar för att kunna upprätthålla en hög kvalitet i undervisningen både för nuvarande och kommande elevkullar. Grundskolenämnden bedömer att det krävs fortlöpande justeringar i skolstrukturen för att kunna säkra skolverksamhet av god kvalitet i hela staden, för elever idag och i framtiden.

Grundskolenämndens principer för en hållbar skolorganisation syftar till att skapa förutsättningar för såväl pedagogisk som ekonomisk bärkraftighet och en god kompetensförsörjning. Under 2021 genomförde grundskoleförvaltningen ett omfattande arbete för att lägga en grund för hållbar skolstruktur genom en större omorganisation av skolenheterna. Detta medförde under en period ökad personalomsättning hos skollära, vilket kan ha haft negativ effekt för personalens arbetsmiljö och i slutändan elevernas kunskapsutveckling. Årets uppföljning av organisatoriska förutsättningar visar en positiv utveckling i flera

delar av chefers och medarbetares förutsättningar, vilket även kan bidra positivt till elevers kunskapsresultat.

Utveckling av undervisningens kvalitet är avgörande för att möta göteborgarnas förväntningar på skolan. Det pågår insatser för att stärka varje skolas förmåga att utveckla undervisningens kvalitet för att varje elev ska ha möjlighet att efter avslutad grundskola eller anpassad grundskola fortsätta med vidare studier eller annan sysselsättning.

Kulturskolan har utvecklat fler verksamhetsformer utöver långa kurser, exempelvis korta kurser och öppen verksamhet för att barn och unga ska få ett brett urval. Barn och unga som står i kö till en lång kurs kan under tiden erbjudas annan verksamhet och befintliga deltagare kan erbjudas fördjupningskurser. Kulturskolan följer upp deltagandet i all verksamhet för att kunna göra kompensatoriska insatser där det behövs.

2.2.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har under 2025 fortsatt enligt plan. Förvaltningen har arbetat med att stärka den lokala planeringsförmågan och öka tydligheten i chefer och medarbetares roller. Flera utbildningsinsatser har genomförts under våren. Skolledningars organisatoriska förutsättningar har under de senaste åren förstärkts genom bland annat team- och ledarutvecklingsinsatser samt förstärkningar i chefskedjan. Omsättningen bland rektorer är fortsatt låg, vilket bidrar till kontinuitet och arbetsro. Sammantaget bedömer grundskolenämnden att uppföljningen av pågående insatser och indikatorer tyder på en positiv utveckling i förhållande till målet om god arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

I medarbetarundersökningen 2024 ökade HME-indexet för hela förvaltningen till 80 (jämfört med 77 året innan) och indikatorn Arbetsbelastning ökade till 64 (från 56 för indikatorn Inflytande 2023). Resultatet tyder på förbättringar inom organisatoriska och sociala arbetsmiljöfaktorer. Det finns dock fortsatt relativt stora variationer i resultaten mellan förvaltningens olika verksamheter och skolenheter. Nämnden gör årligen en större uppföljning inför delårsrapport mars.

Flera insatser har gett resultat, men fortsatt fokus krävs på att minska arbetsbelastning, utveckla det riskförebyggande arbetet samt göra riktade arbetsmiljöinsatser för enheter med särskilda utmaningar. Det finns även ett identifierat behov av att stärka chefsintroduktionen samt stödja dialog om rolltydlighet och arbetsbelastning inom förvaltningens skolledningsteam.

Kommande år väntar stora strukturella förändringar, som också riskerar att ha stor påverkan på arbetsmiljö och organisatoriska förutsättningar. Regeringen har initierat ett omfattande reformarbete de kommande åren som bland annat innebär ny läroplan, nytt betygssystem och förslag om förbättrat stöd i skolan. Samtidigt pågår arbetet för att utveckla en mer hållbar skolstruktur, vilket skyndas på av ett kraftigt minskat elevunderlag. Analys och förberedelser pågår inom ramen för nämndens planering och uppföljning.

3 Uppföljning till kommunstyrelsen

3.1 Väsentliga personalförhållanden

3.1.1 Nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	Aktuell period (ack. sedan årets början)	Motsvarande period föregående år	Prognos 2025	Utfall 2024
Årsarbetare	5 379,1	5 140,2	10 000	9 604,1
Total sjukfrånvaro (%)	7,0	7,2	7,3	7,5
Antal förvaltningsexterna avgångar, tillsvidareanställda	295	317		
Antal förvaltningsexterna rekryteringar, tillsvidareanställda	263	185		
Förvaltningsextern personalomsättning (%)			6,2	6,9

Personalvolymen har jämfört med motsvarande period föregående år ökat med 4,7 procent. Detta trots att elevunderlaget i grundskolan minskat. Ökningen är relativt störst inom anpassad grundskola och gäller då främst elevassistenter. Inom grundskolan utgörs nästan hela ökningen av tidsbegränsade anställningar (inklusive timavlönade), vilket tyder på att ökningen kan kopplas till sent verkställd kompletteringsbudget och merarbete till följd av att de digitala nationella proven under våren ersattes med pappersprov. Viss ökning av lärartjänster och lokalvård kan konstateras. Den senare på grund av hemtagning av externa städtjänster.

Utifrån periodens utfall och förvaltningens sjukfrånvaromönster prognosticeras sjukfrånvaron för helåret 2025 till 7,3 procent, en minskning med 0,2 procentenheter. Den korta sjukfrånvaron har dock ökat med 0,3 procentenheter, främst till följd av ökad korttidssjukfrånvaro bland skolpersonal. Sjukfrånvaron är på väg nedåt för tredje året i rad. Fortfarande är den förhållandevis hög bland elevassistenter i anpassad grundskola.

Förvaltningens personalomsättning har minskat stadigt de senaste åren, särskilt bland skolpersonal och inom elevhälsan. Den största minskningen gäller biträdande rektorer (från 8,3 procent första halvåret 2023 till 1,9 procent för samma period 2025). Samtidigt har avgångarna bland handläggare och rektorer ökat under 2025. Den minskade personalomsättningen bedöms ha samband med att närmaste chefs ledarskap skattas allt mer positivt.

3.1.2 Analys av situationen inom personalområdet

Personalområdet står inför två stora utmaningar: den demografiska utvecklingen

med minskande elevunderlag samt det omfattande statliga reformarbetet inom skolområdet. Den förra kräver ett omställningsarbete som påverkar både organisation, arbetsmiljö och personalvolym, särskilt i skolor med lägre beläggningsgrad. Det finns även behov av kompetensväxling mellan lärare i yngre och äldre årskurser. Den senare innebär att förvaltningen samtidigt behöver utveckla strukturer för att möta ökade krav på uppföljning, kompetensutveckling och styrning, bland annat genom professionsprogram, stärkt systematiskt kvalitetsarbete, ökad resultatuppföljning och mer enhetlig organisering av undervisningen. Detta innebär att förändringstakten är mycket hög inom flera personalrelaterade områden.

Sjukfrånvaron fortsätter att minska. Elevassistenter i anpassad grundskola har dock fortsatt alldeles för hög sjukfrånvaro, även om skillnaden mot övriga förvaltningen minskar stadigt.

Medarbetarundersökningen 2024 visar en fortsatt försiktig förbättring av HME (80), och indikatorn Arbetsbelastning (64) visar på förbättrad arbetsmiljö.

På kort sikt bedöms bemanning och kompetens vara tillräckliga för att utföra grundskolans uppdrag. Rektorsakademin och ledarutveckling ger chefer verktyg för styrning och ledning. Personalstabiliteten för rektorer är fortsatt hög och ökande för biträdande rektorer. På längre sikt finns risk för kompetensbrist bland vissa yrkesgrupper, särskilt i socialt utsatta skolor. Elevminskningen minskar pressen, men konkurrensen om legitimerade lärare förblir hög. Den anpassade grundskolan har stora svårigheter med kompetensförsörjning. Se avsnitt 3.1.3 för analys av förvaltningens kompetensförsörjning.

Utmaningar och avvikelser:

- Statliga initiativ ställer krav på att förvaltningen snabbt utvecklar strukturer, stödsystem och styrning. Omställningen är resurskrävande och påverkar både ledningsfunktioner och elevnära verksamhet.
- Demografiska förändringar med successivt minskande elevunderlag ställer stora krav på struktur- och kompetensväxling.
- Bristande arbetsmiljö med hög sjukfrånvaro i anpassad grundskola.
- Kompetensförsörjning av högindexskolor och anpassad grundskola.
- Förvaltningen har identifierat behov av tydligare ansvarsfördelningar och stärkt samarbete som i högre grad prioriterar skolans grunduppdrag.

Planerade åtgärder:

- Resurssätta och driva projekt för att omhänderta anpassningar till statliga reformer, bland annat för att förbereda och implementera beslutat professionsprogram, 10-årig grundskola, nya läroplaner och betygssystem.
- Stärka omställningsprocesser kopplat till elevminskning och förändrad skolstruktur.
- Fortsätta arbetsmiljöinsatser i anpassad grundskola.
- Kompetensförsörjning av socialt utsatta skolor med lektorsstöd, kollegialt lärande och anpassat stöd för att attrahera och rekrytera kvalificerade lärare.
- Fortsatt driva organisations- och kulturutveckling för att stärka samspelet mellan central förvaltning och kärnverksamhet.

3.1.3 Långsiktig kompetensförsörjning - Uppföljning av Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning 2024-2026

3.1.3.1 Sammanfattande analys - kompetensförsörjning

Möjligheten att möta kompetensförsörjningsbehovet har generellt förbättrats jämfört med tidigare år. Såväl antal som andel legitimerade lärare har ökat det senaste året. Förändringen är störst bland lärare i fritidshem. Bidragande orsaker till den förbättrade situationen är bland annat att förvaltningen har ett gemensamt upplägg för det introduktionsår som en nyexaminerad lärare har rätt till samt att ledarskapet på skolorna har stärkts genom olika utbildningsinsatser med fokus på team- och ledarskapsutveckling. Omsättningen på chefer har stadigt minskat, vilket också bidrar till stabilitet i verksamheterna. Utbudet av lediga tjänster för flera personalkategorier har också minskat när huvudmän behöver anpassa sin organisation utifrån ett minskat elevunderlag.

Den senaste befolkningsprognosen pekar på en betydligt kraftigare minskning av antalet elever i grundskoleåldern de närmaste 10 åren jämfört med tidigare prognoser. Redan nu märks minskningen i antalet elever som ska börja förskoleklass och de närmaste åren kommer minskningen framför allt vara kännbar i lågstadiet och bland de personalkategorier som främst har sina arbetsuppgifter inom den åldersgruppen. Trots detta beräknas det år 2031 fortfarande vara kraftig brist på vissa yrken, som till exempel speciallärare i den anpassade grundskolan, lärare i praktisk-estetiska ämnen, lärare i fritidshem och lärare i vissa ämnen på högstadiet. Det kommer också variera över staden, vilket orsakar behov av förflyttningar inom förvaltningen för att omhänderta överskott och åtgärda underskott. Lärarbristen förstärks av ett lågt söktryck och låg genomströmning på flera av lärarutbildningarna.

Vid halvårsskiftet 2028 träder den 10-åriga grundskolan i kraft, vilket innebär att förskoleklassen försvinner och ersätts med en ny årskurs 1. I dagsläget finns inget beslut om vilka behörighetsregler som kommer att gälla för att undervisa i den nya årskurs 1. Förvaltningen följer detta noga och utgår från att det kommer att vara någon form av övergångsperiod innan nya behörighetsregler träder i kraft. Dialog förs med Göteborgs universitet om möjliga utbildningsvägar för dem som eventuellt behöver komplettera sin utbildning.

Behovet av anpassad grundskola förväntas trots vikande elevkullar öka de närmaste åren. Utvecklingen sammanfaller med kravet från hösten 2028 att bara speciallärare med specialisering intellektuell funktionsnedsättning får ansvara för undervisningen i skolformen samt att även den anpassade grundskolan blir 10-årig. Trots satsningar under flera år med att stödja medarbetare som genomgår utbildning kommer detta vara långt ifrån tillräckligt för att tillgodose behoven. För att uppfylla kravet skulle fler än 200 speciallärare behöva rekryteras eller utbildas förutsatt att arbetet organiseras som idag. Till detta kommer också ett kraftigt ökat behov av elevassistenter och andra stödjande funktioner med olika spetskompetenser. Arbetsformer, organisering av arbetet och andra möjliga kompletterande befattningar behöver ses över eftersom det inte är möjligt att utbilda och rekrytera speciallärare i den omfattning som krävs. Det är en utmaning som Göteborg delar med hela Sverige.

I september 2025 träder det nationella professionsprogrammet i kraft. Professionsprogrammets övergripande syfte är att förskollärare, lärare och rektorer ska erbjudas en strukturerad och likvärdig kompetensutveckling under hela yrkeslivet i syfte att:

- utveckla undervisningens kvalitet
- stärka professionerna
- öka skolyrkenas attraktionskraft
- öka likvärdigheten i utbildningen

För att möta både över- och underskott av lärare skulle professionsprogrammet kunna bli ett medel i den strategiska kompetensförsörjningen genom att erbjuda utbildning för specialisering, breddning eller fördjupning av kompetens.

Inom måltid, lokalvård och vaktmästeri bedöms kompetensförsörjningen klaras med hjälp av internutbildningar, att det finns möjlighet att utvecklas inom förvaltningen samt kontinuerlig kompetensutveckling i till exempel specialkost och hygienrutiner vartannat år. Det är dock svårt att rekrytera chefer för verksamheterna på grund av stadens krav på akademisk utbildning.

För att möta barn och ungas olika behov och förutsättningar behöver Kulturskolans verksamhet vara flexibel både till form och innehåll. En möjlighet för kompetensförsörjning framåt är Kulturskoleklivet. Dock delar det utmaningarna med övriga lärarutbildningar med lågt söktryck och låg genomströmning.

Förvaltningen ser en risk att inte kunna anpassa organisation och personalkostnader i den takt som elevunderlaget minskar samtidigt som elever inom den anpassade grundskolan inte får den undervisning som de har rätt till på grund av svårigheterna att kompetensförsörja skolformen.

Slutligen kan konstateras att den offentliga debatten om skolan präglas av ett starkt problemfokus, vilket har försvagat läraryrkets attraktivitet. Detta trots att de flesta lärare trivs i ett yrke som erbjuder både meningsfullhet och goda utvecklingsmöjligheter. Förvaltningen har därför under året förstärkt arbetet med arbetsgivarvarumärket och kommunikationen mot media för att försöka påverka den ensidiga bilden och tydligare synliggöra den professionalism, systematik och kvalitet som till stor del präglar verksamheten. Detta samtidigt som kommunikationen ska präglas av objektivitet, transparens och tillgänglighet.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Resultatredovisning i sammandrag - nämnder

Belopp i miljoner kronor	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avvik- else	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	751	768	-17	708	1 200	1 168	1 156	1 140
Kostnader	-7 205	-7 307	102	-7 002	-11 408	-11 401	-11 382	-11 146
Kommun- bidrag	6 817	6 817	0	6 698	10 226	10 219	10 226	10 047
Kommun- interna bidrag	41	0	41	80	32	14	0	116
Resultat	404	278	127	484	50	0	0	156

3.2.2 Utfall till och med perioden

Grundskoleförvaltningen har för perioden januari-augusti ett resultat på 127 miljoner kronor, jämfört med periodiserad budget. Det motsvarar en budgetavvikelse på 1,9 procent och innebär en förbättring med 10,5 miljoner kronor jämfört med resultatet i juli. Jämfört med föregående år är resultatet lägre för samma period, 216 miljoner kronor för januari-augusti 2024. Under 2024 fanns förvaltningens kompletteringsbudget på 77 miljoner kronor med i resultatet.

Förvaltningens positiva avvikelse förklaras främst med att personalkostnader har varit lägre jämfört med periodiserad budget. Förvaltningens centrala avdelningar har en positiv avvikelse vilket förklaras av vakanta tjänster på grund av stadens generella anställningsprövning samt förvaltningens interna omorganisation som genomfördes vid årsskiftet. Även skolornas kostnader för personal är lägre i relation till budget. Det beror primärt på effekter av skolornas anpassning till att elevantalet är lägre under höstterminen jämfört med vårterminen.

3.2.3 Prognos

Grundskoleförvaltningen lämnar en årsprognos per augusti på 50 miljoner kronor för helåret 2025. Det motsvarar en avvikelse mot budget på 0,5 procent och bedömningen är därmed att förvaltningen har en ekonomi i balans.

Helårsprognosen bygger på uppskattningar av hur elevantalet kommer att se ut under höstterminen. På totalen har elevantalet minskat vilket kommer att påverka flertalet skolors budget. Denna minskning finns med i prognosen. Skolområdena prognosticerar tillsammans att antalet heltidstjänster till höstterminen kommer att minska med ungefär 135 jämfört med vårterminen. I grundskoleförvaltningens helårsprognos finns även en icke budgeterad kostnad på 32 miljoner kronor med eftersom förvaltningen inte räknar med att få full täckning för investeringsrelaterade driftskostnader.

3.2.4 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (belopp i miljoner kronor)	Utfall perioden	Prognos helår	Budgeterat belopp helår
Investeringsrelaterade driftskostnader	50	100	125
Sommarlovskort	18,8	18,8	18,8

Kommuncentralt reserverades 125 miljoner kronor för investeringsrelaterade driftskostnader under 2025. Grundskoleförvaltningens sammanlagda kostnader uppgår till 50 miljoner kronor för perioden januari till och med augusti. Förvaltningen räknar med att inte få full täckning för investeringsrelaterade driftskostnader under året och har prognosticerat att bekosta 32 miljoner kronor inom egen budgetram.

Kostnader för sommarlovskorten blev som tidigare prognosticerat cirka 19 miljoner kronor för perioden januari-augusti 2025.

3.3 Uppföljning av särskilda beslut, uppdrag och annan uppföljning

3.3.1 Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

	Kvartal 2 2025
Antal anmälningar enligt Lex Maria	0
Antal anmälningar enligt Lex Sarah	0

Inga anmälningar har inkommit under kvartal 2 2025.

3.3.2 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalssamverkan innebär att en kommun träffar avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun eller region. Här rapporterar förvaltningen om sådan avtalssamverkan som är aktuell inom grundskolenämndens verksamhet.

Utbildning i annan kommun

Då elever genomför sin utbildning i en annan kommun än hemkommunen regleras detta enligt två huvudprinciper:

1. Inom Göteborgsregionen (GR) genom ett samarbetsavtal som medlemskommunerna gemensamt ställt sig bakom. Det avtalet reglerar bland annat ersättningen för skola och fritidshem. Mellan dessa kommuner skrivs inga avtal utanför det gemensamma avtalet.
2. För övriga kommuner utanför Göteborgsregionen skrivs avtal och överenskommelser gällande den ersättning hemkommunen ska betala till kommunen där eleven genomför sin utbildning.

Distansundervisning

Från och med hösten 2025 erbjuder grundskoleförvaltningen möjlighet för andra kommuner och fristående skolor att få beslut om distansundervisning som

särskilt stöd verkställt av förvaltningen. Ett entreprenadavtal upprättas mellan grundskolenämnden i Göteborgs Stad (utföraren) och fristående skola eller kommun (beställaren). Avtalets syfte är att reglera parternas ansvar för distansundervisning som särskilt stöd för den eller de elever från beställaren som ska tas emot hos utföraren för distansundervisning vid Elyseum Distans. I entreprenadavtalet regleras bland annat utförarens och beställarens ansvar, avtalstid och ekonomiska förutsättningar.

3.3.3 Effektivisering genom minskad administration och digitalisering

Grundskolenämnden har ett pågående arbete för att minska administrativ överbyggnad. Den centrala förvaltningsorganisationen genomgick en omorganisering under 2024, bland annat med syfte att samordna liknande processer och arbeta mer effektivt. Syftet var även att bidra till mer effektiva administrativa processer. Det sker strikt anställningsprövning inom central förvaltning där uppkomna vakanser löpande prövas mot behov och befintlig personal inom hela förvaltningen. Ytterligare åtgärder är att löpande pröva var ansvar och genomförande av verksamhet kan placeras mest effektivt och med bäst kvalitet, både inom förvaltningen och Göteborgs Stad.

Under 2025 har det påbörjade arbetet fortsatt. Det finns vissa svårigheter att jämföra personal inom central förvaltning mellan år 2024 och 2025. Det har skett större omorganisationer mellan och inom avdelningarna. Nedan beskriver förvaltningen utfallet i relation till avsatt budget. Prognosen för effektivisering på helåret är på drygt 11 procent, vilket motsvarar 42 miljoner kronor. Under hösten förväntas kostnaderna för central administration öka något på grund av att vissa vakanser kommer att tillsättas.

Genomförda åtgärder	Effekt/resultat	Minskad kostnad helår (tusen kr)
Samordning av administration och utvecklingsfunktioner genom omorganisation samt strikt anställningsprövning	Större enheter inom central förvaltning. Ökad prioritering i att stödja kärnuppdraget.	42 000 000 kronor i förhållande till budget
Pågående/planerade åtgärder	Förväntad effekt	Förväntad minskad kostnad helår (tusen kr)
Digital verksamhetsutveckling	Ökad kompetens och strategisk plan för digitalisering.	Ingen effekt under 2025.
Utveckling av processbaserat arbetssätt	Effektivare administration och högre kvalitet.	Ingen effekt under 2025.

Samtidigt som förvaltningen fortlöpande strävar efter effektivisering finns särskilt två områden där förvaltningen bedömer att det kommer att behövas ökade personella resurser. Förvaltningen har i tidigare rapporter beskrivit nationella reformförslag inom utbildningsområdet. Det kommer att krävas kompetens, resurser och tid avsatt för många delar inom organisationen för att möjliggöra implementering av ny lagstiftning. Digitalisering är ett annat utpekat utvecklingsområde för förvaltningen men som inte bedöms ha möjliggjort märkbar effektivisering under året. Strategisk digitalisering kan både syfta till att öka kvalitet och att minska kostnader. Förvaltningen bedömer att det krävs ökad kompetens inom digitaliseringsområdet, vilket på kort sikt kan vara

kostnadsdrivande. Ett exempel på utveckling av processer är betygsrapportering. Det krävs ett väl synkat samarbete som skär genom hela förvaltningen. Genom utveckling av processen har förvaltningen skjutit fram sista datum för att sätta slutbetyg i årskurs 9 och samtidigt har stärkt den interna kontrollen över en viktig process som berör alla elever. Det är ett exempel på förbättrad process som lett till ökad kvalitet och högre rättssäkerhet.

3.3.4 Sammanfattning av uppföljning av arbetet med civil beredskap och krisberedskap

Grundskolenämndens beredskapsplan, rutin för krigsorganisation vid höjd beredskap samt rutin för bemanning vid höjd beredskap finns men är under revidering. Därtill har arbetet med resursfunktion måltid tagit ytterligare steg för att utveckla det samordningsuppdrag som åligger nämnden. Arbetet fortgår under hösten.

Kontinuitetsplaner har tagits fram för förvaltningens enheter. Ett systematiskt arbete med kontinuitetshantering är under uppbyggnad. Förvaltningens skolenheter har fått stöd och underlag för att arbeta fram planer för respektive verksamhet.

Förvaltningen har implementerat de krisledningsdokument som beskriver krisledning på både central och lokal nivå. Utbildningsinsatser gällande pågående dödligt våld i skola fortsätter med både föreläsningar och praktisk övning. Dessa kunskapshöjande åtgärder utgör en viktig del av arbetet med att förebygga radikaliserings, våldsbejakande extremism eller andra riskfaktorer för skolattack.

Från den 1 juli 2025 gäller ett nytt kapitel i skollagen, kapitel 6a: Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte. Implementeringsarbetet är påbörjat och kommer att exempelvis omfatta informationsinsatser och utveckling av stödjande strukturer.

3.3.5 Uppföljning systematiskt miljöarbete

Har nämnden implementerat ett systematiskt miljöarbete enligt Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning?

Nämnden bedömer att det finns ett systematiskt miljöarbete inom de verksamheter och områden med störst miljöpåverkan. Nämnden bedömer dock att den övergripande systematiken för utvärdering och utveckling av miljöarbetet behöver utvecklas. Ytterligare specifika områden som har identifierats och är under översyn är förbättrad avfallshantering samt stärkt egenkontroll gällande skolornas kemikaliehantering.

Med utgångspunkt i de iakttagelser och analyser som miljöförvaltningen har gjort i stödjande revision 2024, vilka insatser genomför nämnden och styrelsen inom området under 2025?

Förvaltningen har prioriterat utvecklingsområden utifrån rekommendationerna. Ett utvecklingsområde är att stärka förutsättningarna för det systematiska miljöarbetet. I detta ingår organisering och kompetenshöjning. Ytterligare utvecklingsområde är kemikaliehantering. Förvaltningen är i slutfasen med att upprätta en mall för egenkontroll enligt miljöbalken där hantering av kemiska produkter ingår. Under hösten kommer även ett nytt systemstöd för kemikaliehantering implementeras.

4 Styrinformation till nämnden

I detta avsnitt följer styrinformation riktad till grundskolenämnden. Här beskrivs verksamhet och uppföljning som nämnden behöver känna till utifrån ansvar som huvudman och hemkommun. Det innefattar bland annat, ekonomistyrning, information utifrån det systematiska kvalitetsarbetet, avvikelser gällande lokaler och kapacitet, pågående uppdrag och intern kontroll.

4.1 Ekonomistyrning

Den övergripande beskrivningen av resultat och prognos finns i avsnitt 3.2. I följande avsnitt beskrivs en fördjupad analys av nämndens resultat och prognos.

Resultat och prognos

Grundskoleförvaltningen har för perioden januari-augusti ett resultat på 127 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse mot periodiserad budget på 1,9 procent. Det är en förbättring med 10,5 miljoner kronor jämfört med resultatet i juli.

Grundskoleförvaltningen lämnar en årsprognos per augusti på 50 miljoner kronor för helåret 2025. Det motsvarar en avvikelse mot budget på 0,5 procent och bedömningen är därmed att förvaltningen har en ekonomi i balans.

Förvaltningens utbildningsområden redovisar ett resultat på 32,1 miljoner kronor för perioden vilket motsvarar en avvikelse mot periodiserad budget på 1 procent. Det är en försämring på 1,5 miljoner kronor sedan juli. Två tredjedelar av skolområdena har ett positivt resultat per augusti. Resultatet kan påverkas efter att faktiskt elevantal uppdateras i slutet av september. Elevantalet har minskat inom kommunala grundskola, vilket innebär att flera skolområden kommer att få mindre budget till höstterminen än under vårterminen.

Utbildningsområdena lämnar en helårsprognos på 31,2 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 0,6 procent och sammantaget en ekonomi i balans. Prognosen är en förbättring med 14,7 miljoner kronor jämfört med prognosen i maj. Tre fjärdedelar av skolområdena har nu en positiv årsprognos. Skolornas ekonomiska prognos bygger på förväntat elevantal under höstterminen. Förvaltningens nästa avstämning av elever sker i slutet av september. Förvaltningen bedömer dock att det finns en ekonomisk risk på omkring 10 miljoner kronor utifrån skolornas prognos.

Skolorna har arbetat med åtgärdsplaner under våren för att kunna anpassa sina verksamheter efter ett lägre elevantal till höstterminen. För att skolorna ska vara i rätt nivå inför kommande budgetår krävs att skolorna fortsätter att se över och prioritera bemanning och organisering.

Det prognostiserade överskottet krävs dels för att återställa skolornas tidigare underskott, dels för att skapa handlingsutrymme kommande år. Förvaltningens modell för över och underskott beräknas på en treårsperiod. Fram till 2026 har skolorna krav på att återställa tidigare års underskott på totalt 15 miljoner kronor.

Kostnader för köp av inhyrd personal har under året stabiliserats och har efter mars legat på samma eller lägre nivåer jämfört med föregående år. Under januari till mars låg kostnadsnivån cirka 2,5 gånger högre jämfört med föregående år. Detta beskrivs även under avsnitt 3.1.2, väsentliga

personalförhållanden. Efter årets första prognos i februari påbörjades flera åtgärdsplaner vilket har reducerat kostnaderna för köpt extern bemanning.

En fjärdedel av skolområdena har en negativ årsprognos. Enligt förvaltningens regler för god ekonomisk hushållning ska enheter med negativt periodresultat och/eller negativ årsprognos följas upp månadsvis. En tidplan är gjord för att säkerställa att uppföljningen genomförs.

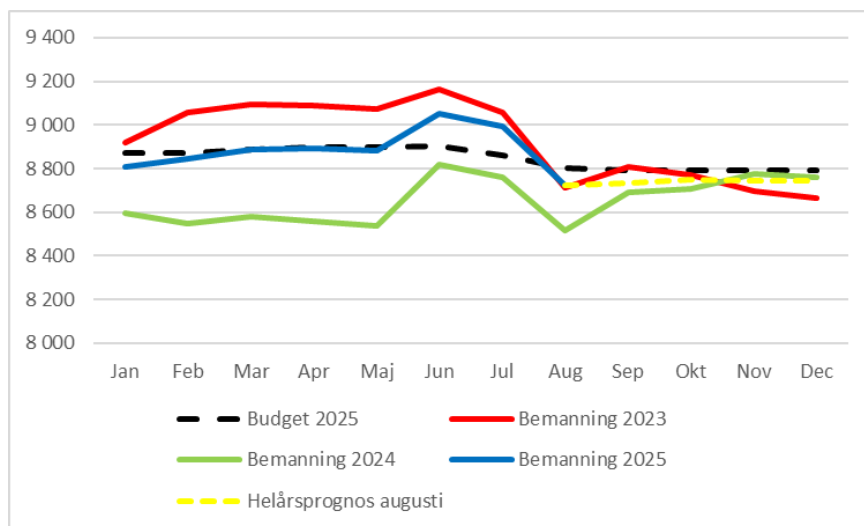
Förvaltningens avdelningar (inklusive Kulturskola, måltid, lokalvård och vaktmästeri) samt förvaltningsövergripande budget redovisar per augusti ett positivt resultat på 95 miljoner kronor. Största delen utgörs av vakanshållning till följd av anställningsprövning och omorganisering.

Grundskoleförvaltningens centrala avdelningar samt förvaltningsövergripande budget lämnar en helårsprognos på 18,8 miljoner kronor. Den positiva prognosen beror huvudsakligen på att kostnader för personal prognosticeras bli lägre än budget. I prognosen ingår förväntade investeringsrelaterade driftskostnader. Förvaltningen beräknar att finansiera 32 miljoner kronor inom egen budgetram.

Bemanningsutveckling

Förvaltningen följer bemanningsutvecklingen noga eftersom utbildningsområdenas budget till 95 procent består av personalkostnader och förändringar får stort genomslag på ekonomin. Bemanningen på förvaltningsnivå följer budget och är i balans till och med augusti, se diagram nedan.

Utbildningsområdenas prognosticerade bemanningsnivå följer en förväntan på att antalet elever kommer att minska till höstterminen. Antalet heltidstjänster prognosticeras därför minska med cirka 135 heltidstjänster under höstterminen jämfört med vårterminen.

Förvaltningen har återkommande beskrivit förskjutning i elevstrukturen gällande grundskola och anpassad grundskola. Detta påverkar även kostnadsutveckling inom respektive skolform. Grundskolans personalkostnader har ökat med 0,8 procent och anpassad grundskolas personalkostnader har ökat med 11,7 procent.

Uppföljning av kompletteringsbudgetar

Grundskoleförvaltningen har till och med augusti fått tre kompletteringsbudgetar, utöver tilldelat kommunbidrag. Dessa är för stärkta bibliotek, hantering för stärkt klimatanpassning samt beredskap statliga schablonmedel. Den totala summan är 17,4 miljoner kronor, varav 23 procent har fördelats till Göteborg Stads enskilda skolhuvudmän, med hänsyn till principen om ”bidrag på lika villkor”. Budgettillskotten prognosticeras att användas under 2025.

Kompletterings-budget	Summa	Grundskole-förvaltningen	Fristående (23 procent)	Uppföljning
Stärkta skolbibliotek	9 500 000 kronor	7 406 000 kronor	2 094 000 kronor	Procentuell fördelning utifrån antal elever per skola.
Hantering för stärkt klimatanpassning	450 000 kronor	317 000 kronor	133 000 kronor	Enheten för utveckling och transformation
Beredskap statliga schablonmedel	7 500 000 kronor	5 775 000 kronor	1 725 000 kronor	Fördelas utifrån gällande ersättningsmodell för nyanlända. Ersättningen per elev höjs.

4.2 Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

Grundskolenämndens verksamhet styrs både av nationell lagstiftning samt av kommunala uppdrag. I egenskap av skolhuvudman har grundskolenämnden ansvar dels för att fördela resurser och organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar, dels för att systematiskt följa upp och utveckla verksamheten så att de nationella målen kan uppfyllas. Det systematiska kvalitetsarbetet utgår från de nationella målen i skollag, läroplaner och andra styrdokument. Såväl skolhuvudmän som rektorer ansvarar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete inom sina respektive ansvarsområden.

Under tiden som grundskolenämnden har funnits har formerna för det systematiska kvalitetsarbetet utvecklats. Att följa upp allt hela tiden skulle driva ytterligare administration och vara kostsamt. Förvaltningen har därför en uppföljningsplan för att säkerställa att huvudman följer upp samtliga läroplansområden under en mandatperiod.

Uppföljning av det nationella uppdraget är en del av rapporteringen till nämnden i ordinarie delårsrapporter. Vartannat år sker även en kvalitetsanalys inom valda områden för att fördjupa kunskapen om orsaker och resultat.

I delårsrapport mars beskrivs utveckling av organisatoriska förutsättningar för elevers lärande, utifrån medarbetares och chefers förutsättningar samt utifrån nämndens skolstruktur. I delårsrapport augusti beskrivs uppföljning som handlar om elevers förutsättningar och resultat, utifrån tre läroplansområden:

- Kunskaper
- Normer och värden
- Aktuellt läroplansområde för året, elevers ansvar och inflytande

I delårsrapport per augusti beskrivs även de särskilda insatser huvudman arbetar med på skolnivå. I samtliga uppföljningsrapporter sker även uppföljning och beskrivning av

- antal avstängningar av elever,
- anmälningar av startade frånvaroutredningar samt
- anmälda händelser av misstänkt kränkande behandling.

Vid årsrapporten summeras även slutsatser efter årets skolinspektioner.

4.2.1 Uppföljning av elevers förutsättningar och resultat

Följande uppföljning beskriver elevers förutsättningar för lärande och resultat utifrån läroplansområdena *Kunskaper*, *Normer och värden* samt *Elevers ansvar och inflytande*. Underlagen till uppföljningen består av statistik, kvalitativt material som samlats upp i dialoger och workshops med skolpersonal inklusive elevhälsans personal och centrala specialistfunktioner samt analys av underlag från Skolinspektionens tillsyn av förvaltningens skolor.

Sammanfattande analys

Årets uppföljning av kunskapsresultat inom såväl anpassad grundskola som grundskola ger en försiktigt positiv bild av utvecklingen. Det är särskilt högindexskolorna som har gjort stora resultatförbättringar avseende elever i årskurs 6 och 9. Resultaten i lågindexskolorna är däremot relativt stillastående. Denna utveckling kommer nog samt följas av förvaltningen framöver.

Förvaltningen har genomfört ett genomgripande arbete för att stärka kultur och struktur med fokus på att utveckla undervisningen. Övergripande bedömer förvaltningen att det finns indikation på att likvärdigheten mellan skolor stärkts, men det är för tidigt att säga om det är en trend.

Utifrån årets uppföljning framträder två centrala perspektiv som behöver utvecklas och förbättras ytterligare. Det första perspektivet rör arbetet med flerspråkiga elever. Då allt fler elever behöver läsa svenska som andraspråk behöver ämnet stärkas ytterligare. Många lärare har formell behörighet i ämnet, men inte praktisk kunskap om hur undervisningen i ämnet kan och bör ske. Det andra perspektivet fokuserar på utvecklingen av undervisningen i de yngre åldrarna. Här krävs en fortsatt tydlig inriktning på tidiga insatser för att möta elever med olika utgångslägen. Det handlar om att utveckla undervisningen, men också att tidigt identifiera behov, utvärdera insatser samt säkerställa att stödet är väl organiserat.

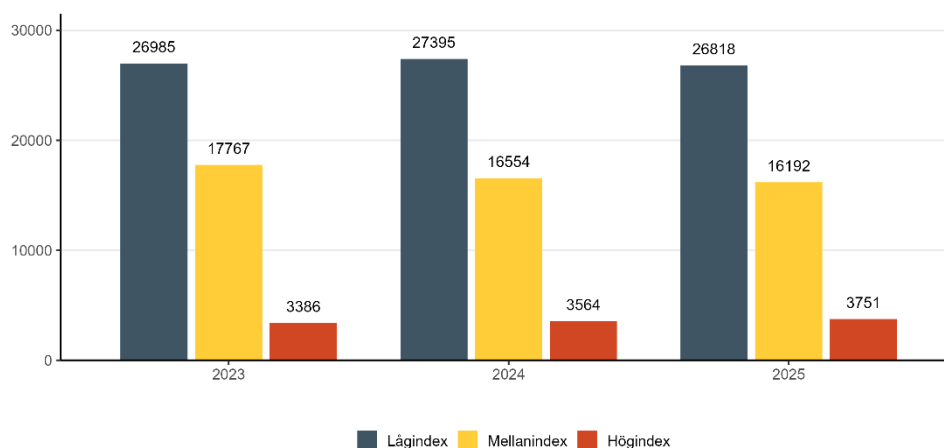
4.2.1.1 Elevers förutsättningar

Som en del i huvudmannens kvalitetsarbete följer och analyserar förvaltningen olika delar av elevers förutsättningar för att kunna lyckas i skolan. Några av de viktiga parametrar som förvaltningen följer är flerspråkighet, elevers närvaro, elevstabilitet samt elevers förutsättningar när de börjar i förskoleklass.

Elevers socioekonomiska förutsättningar

I nämndens resursfördelningsmodell för grundskola fördelas en del av de ekonomiska medlen utifrån de socioekonomiska förutsättningar som skolans elever har. Syftet är att skapa möjligheter för en mer likvärdig skola där de ekonomiska resurserna styrs dit behoven är som störst. För varje skola räknas ett socioekonomiskt index fram utifrån ett antal variabler. I förvaltningens uppföljning av förutsättningar och resultat görs jämförelser mellan indexgrupper för att identifiera mönster och tendenser mellan grupper av skolor. Lågindexskolor har index 0-100, mellanindex har 101-200 och högindexskolor har index över 200. Viktigt i sammanhanget är att de olika grupperna är olika stora. Det största antalet elever återfinns i lågindexskolorna.

Sedan förvaltningens start 2018 har skolornas socioekonomiska index legat relativt stabila. Den största gruppen utgörs av elever som går i lågindexskolor. Fortsatt kan konstateras att elevernas socioekonomiska förutsättningar skiljer sig stort inom staden.

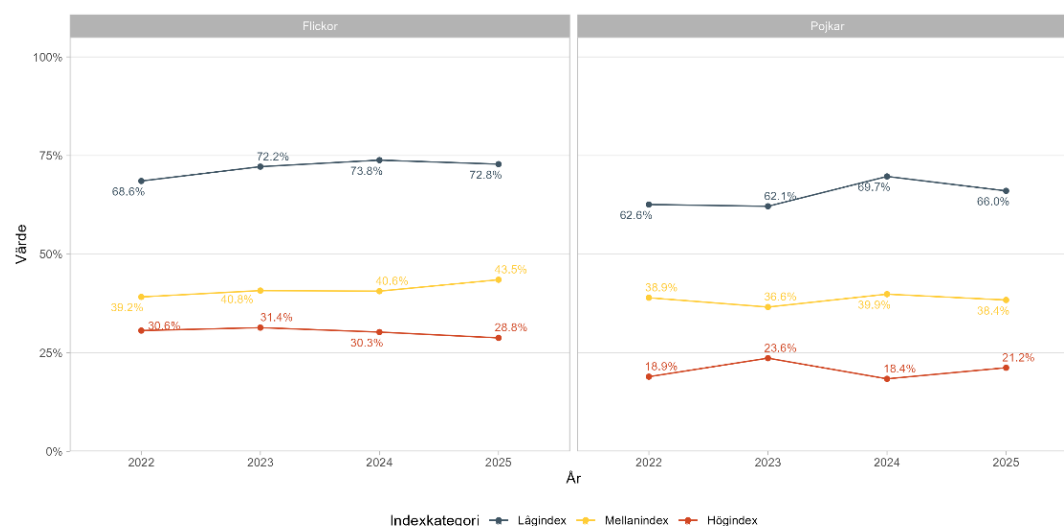

Elevers förutsättningar i förskoleklass

Sammanställning av de obligatoriska kartläggningsmaterialen som används i förskoleklass visar att det är stor skillnad mellan elevers förutsättningar när de kommer till grundskolan. Kartläggningsmaterialen används för att identifiera elever som visar indikation på att inte uppfylla de kriterier för bedömning som ska uppfyllas i årskurs 1 och 3 i grundskolan. Kartläggningarna genomförs någon gång under höstterminen. För en elev i sexårsåldern kan det medföra stora skillnader i resultat om kartläggningen genomförs i början eller slutet av terminen och siffrorna bör därför tolkas med försiktighet.

På aggregerad nivå visar kartläggningsmaterialet stora skillnader mellan ingångsvärdena sett till olika indexgrupper och skolor. När det gäller språklig medvetenhet och kunskaper har exempelvis 72,8 procent av flickorna i lågindexskolor godtagbara kunskaper i relation till 21,2 procent av pojkar i högindexskolor. Det finns skolor där ingen av eleverna bedöms ha grundläggande färdigheter utifrån kartläggningsmaterialet.

Förskoleklass: Andel elever som uppvisar språkliga kunskaper som motsvarar kriterier för bedömning som ska uppfyllas i årskurs 1 och 3

Hemförhållanden såsom språklig miljö och föräldrarnas utbildningsnivå har betydelse för förskoleklass elevernas resultat, men sannolikt även om eleverna innan grundskolan gått i förskola och vad man fått med sig därifrån.

I år har förvaltningen för första gången aggregerat kartläggning av matematisk medvetenhet och kunskaper. Pojkar i lågindexskolor har de högsta värdena, 86 procent med godtagbara kunskaper, medan 57,6 procent av pojkarna i högindexskolor har godtagbara kunskaper.

Sammantaget är det uppenbart att de stora skillnaderna i ingångsvärden resulterar i att skolors ingångsnivå i undervisningen kan skilja sig åt stort. Vikten av en högkvalitativ undervisning som utgår från elevernas behov blir tydlig. Detta är en del av en bredare samhällsproblematik, men är också ett viktigt samarbetsområde mellan förskola och grundskola för att tidigt ge barnen så goda förutsättningar som möjligt.

Nyanlända elever

Mellan januari och juli 2025 har 289 nyanlända elever kommit till grundskolorna i Göteborg. I augusti beräknas antalet som tas emot uppgå till strax över 90 elever. I jämförelse med samma period 2024 är detta en ökning

med knappt 30 elever. Antalet nyanlända elever håller alltså ungefär samma nivå 2024 och 2025, efter en stor minskning mellan 2023 och 2024. På skolorna finns dock en stor andel elever som har en annan språklig bakgrund än svenska.

Elever som läser ämnet svenska som andraspråk

Ett sätt att ringa in elevernas språkliga förutsättningar är att titta närmare på hur många elever det är som läser svenska som andraspråk istället för svenska. Ämnet svenska som andraspråk har en egen kursplan och finns i alla skolformer där man undervisar i ämnen. Skillnaden mellan svenska och svenska som andraspråk (sva) ligger i undervisningsinnehållet och metodiken, inte i svårighetsgrad eller slutresultat. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för elever om rektor, utifrån kartläggning, bedömer att eleven är i behov av detta.

Antalet elever som läser svenska som andra språk i grundskolan har sammantaget i riket ökat de senaste åren, likaså ökar andelen av dessa som är födda i Sverige. Läsåret 2019-2020 deltog cirka 137 000 i svenska som andraspråk med 40 procent inrikesfödda, samma siffror för 2024-25 var 156 000 varav 53 procent är inrikesfödda.

I Göteborg har andelen elever i årskurs 6 som läser svenska som andraspråk ökat under de senaste åren, från 19,8 procent 2019 till 24,2 procent 2024. I årskurs 9 syns istället en minskande andel, från 22 procent 2019 till 19,7 procent 2024. Malmö har i jämförelse en större andel elever som läser svenska som andraspråk i både årskurs 6 och 9, över 30 procent i båda fallen, och Stockholm har en lägre andel. Av Göteborgseleverna som läser svenska som andraspråk i årskurs 6 är 57,6 procent inrikesfödda (2024). Motsvarande siffra i årskurs 9 är 54,7 procent. Även om antal nyanlända elever idag är färre än för ett antal år kvarstår behovet att stärka arbetet kring flerspråkiga elever.

Inom grundskoleförvaltningen har samtliga skolenheter deltagit i kompetensutveckling rörande bland annat kartläggning av elevers behov av att läsa sva. Den höjda kunskapsnivån på skolorna kan alltså också ha medfört ett ökande antalet elever som läser ämnet sva.

Modersmålsundervisning och studiehandledning

Antal elever som läser modersmål i Göteborg Stad har varit relativt oförändrat de senaste två åren, strax under 12 000 elever. I modersmålsundervisningen är de största språken, sedan flera år tillbaka, arabiska (2196 elever), somaliska (1759 elever) och engelska (540 elever). Under läsåret 25-26 genomför Språkcentrum förändringar i modersmålsundervisningen som exempelvis innebär större och färre elevgrupper. Förändringarna beror på ekonomiska utmaningar som bland annat uppstått då antalet nyanlända elever minskar. Det återstår att se på vilket sätt förändringarna kommer att påverka antalet elever som väljer att läsa modersmål.

Beställd studiehandledning på modersmål låg på 934,5 timmar/vecka i januari 2025. Minskningen mellan januari 2024 och januari 2025 var cirka 170 timmar/vecka. Denna nedgång kan till viss del förklaras av färre nyanlända elever, men även av andra faktorer som att vissa skolor har organiserat studiehandledning lokalt, det finns utmaningar i organiseringen och även i tillgång till rätt kompetens. Förvaltningen bedömer att den beslutade överföringen av Språkcentrum till grundskoleförvaltningen ger förbättrade förutsättningar att stärka samarbete och organisering.

Elevstabilitet

Förvaltningen följer elevstabiliteten mätt som andelen elever som stannar kvar

hela läsåret på sin skola. För läsåret 24/25 låg stabiliteten på 96 procent vilket är något högre än föregående år. Elevstabiliteten minskar med stigande socioekonomiskt index, en tendens som varit tydlig även tidigare år. Elevstabiliteten på lågstadiet i högindexskolor har ökat sedan föregående läsår. Föregående läsårs betydligt lägre värde (81,3 procent) förklaras av stor procentuell omsättning på några enskilda skolor, i år är omsättningen mer jämn inom gruppen högindexskolor.

Elevstabilitet i procent	Indexgrupper		
stadie	Låg	Mellan	Hög
F-3	98	92,9	88
4-6	98,2	95,3	89,4
7-9	98,1	95,2	92,4

Närvaro

En viktig förutsättning för att elever ska kunna nå goda kunskapsresultat är att de är närvarande på lektionerna. För att tidigt kunna identifiera problematisk skolfrånvaro är skolornas närvaroregistrering avgörande. De senaste åren har utvecklingsarbete genomförts och närvaroregistreringen har förbättrats avsevärt. Andelen ofullständiga registreringar har minskat de senaste åren, både i grundskola och anpassad grundskola, även om andelen ofullständiga registreringar ligger på en högre nivå i anpassad grundskola.

I huvudmannens uppföljning av närvaron ingår att varje utbildningsområde får återkommande sammanställningar av närvarodata för samtliga skolor för att kunna följa upp närmare och vid behov agera. Under året har utbildningar om närvaroarbete för elevhälsopersonal samt föreläsningar för samtliga skolledare genomförts. Under hösten kommer ytterligare stödjande strukturer och utbildningar för att stärka skolornas systematiska närvaroarbete. För att säkerställa skolplikten för elever som befinner sig utomlands eller på okänd ort har ett IT-stöd implementerats för skolornas skolpliktsutredningar. Förutom att öka rätts- och informationssäkerheten bedöms det underlätta skolornas arbete. IT-stödet möjliggör också mer omfattande statistik i realtid. Arbeta med ett liknande systemstöd har påbörjats för frånvaroutredningar för elever med problematisk skolfrånvaro.

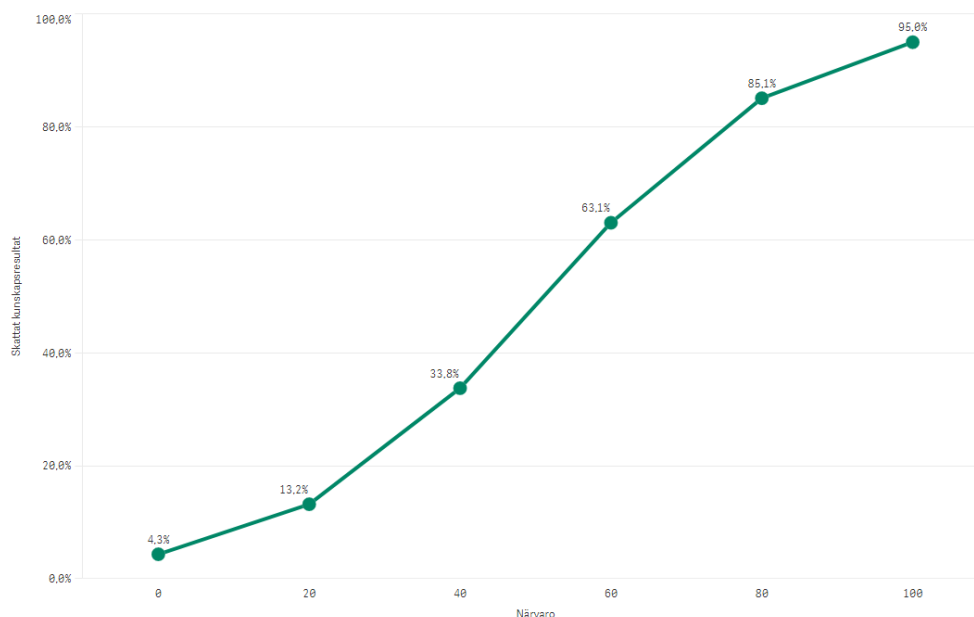
Den totala frånvaron per årskurs är högre i förskoleklass än i de efterföljande årskurserna, det beror till viss del på en större andel elever som inte dyker upp vid terminsstart. Den totala frånvaron ökar därefter från årskurs 6 med stigande ålder. Det gäller både grundskola och anpassad grundskola. Här ingår både giltig frånvaro, som sjukfrånvaro och ledighet, samt ogiltig frånvaro då eleven utan giltigt skäl saknas i klassrummet. Den totala frånvaron i anpassad grundskola är något högre, 15,4 procent, än i grundskolan, 11,1 procent.

I årskurs 3 och 6 i grundskolan är det ingen större skillnad på närvaronivån mellan indexgrupperna. I årskurs 9 är den totala närvaron 86 procent på lågindexskolorna och 82 respektive 81 procent på mellan- och högindexskolor.

Skolinspektionens tillsyn under läsåret 24/25 resulterade i att ett antal skolor fick föreläggande om att åtgärda brister i närvaroarbetet. Av Skolinspektionens beslut framgår att skolorna överlag är bra på att kontakta och informera vårdnadshavare samma dag som en elev är frånvarande från skolan. På några skolor finns det otydlighet i rutiner eller rollfördelning samt brister i utredning av upprepade eller längre frånvaro.

Figuren nedan visar sambandet mellan närvaro på högstadiet och sannolikheten att bli behörig till gymnasiet, för en elev med genomsnittliga betyg i årskurs 6. Ju högre närvaro, desto större sannolikhet – från mycket låg sannolikhet vid låg närvaro till nästan 100 procents sannolikhet om eleven är närvarande på alla lektioner. Det går att se att kunskapsresultaten sjunker drastiskt vid en frånvaro på 20 procent eller högre. I det perspektivet är det problematiskt att drygt 10 procent av eleverna har en sammanlagd frånvaro som överstiger 20 procent av den schemalagda tiden, i årskurs 8 och 9 så mycket som 22 respektive 24 procent av eleverna.

Samband mellan närvaro och kunskapsresultat

För att stärka skolnärvaron behövs fungerande stödjande strukturer, systematik och uppföljning. Men en avgörande faktor för hög skolnärvaro undervisning som stimulerar elevernas lust till lärande och vilja att närvara i undervisningen.

Sammanfattning elevers förutsättningar

I avsnittet ovan beskrivs på olika sätt att båda elever och skolor har vitt skilda förutsättningar för att kunna tillgodogöra sig undervisning. Varje skola behöver ha ett systematiskt arbetssätt för att analysera sina förutsättningar, organisera, bemanna och planera sitt utvecklingsarbete utifrån sin elevgrupps behov. På huvudmannanivå förtydligar det behovet av en starkare samverkan med förskoleförvaltningen för att gemensamt förbättra förutsättningarna att lyckas för fler elever.

4.2.1.2 Kunskaper grundskola och anpassad grundskola

Kunskaper grundskola

Uppföljningen av elevers kunskaper sker årligen på huvudmannanivå per förskoleklass samt årskurs 3, 6 och 9. Datan analyseras utifrån variabler som kön, index per skola, jämförelse över tid och jämförelse med andra storstäder. På skolenhetsnivå sker uppföljning av samtliga ämnen och samtliga årskurser. Detta följs även upp på skolområdesnivå i form av dialoger mellan rektor och utbildningschef. På så sätt följs kunskapsutvecklingen på varje skola, för bättre insikt i vad skolor med en positiv resultatresa prioriterar samt för att ge skolor

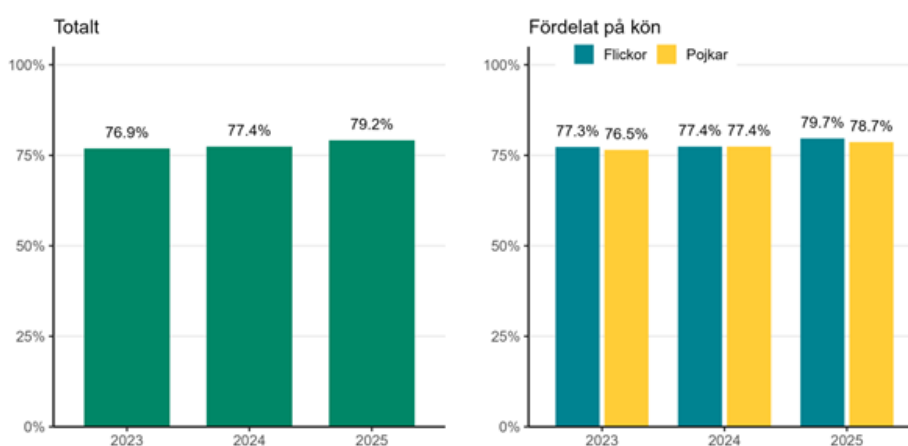
med negativ resultatutveckling stöd i analys och insatser.

Resultat årskurs 9

För behörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska samt matematik och godkända betyg i minst fem andra ämnen. Det innebär att det krävs godkända betyg i sammanlagt åtta ämnen.

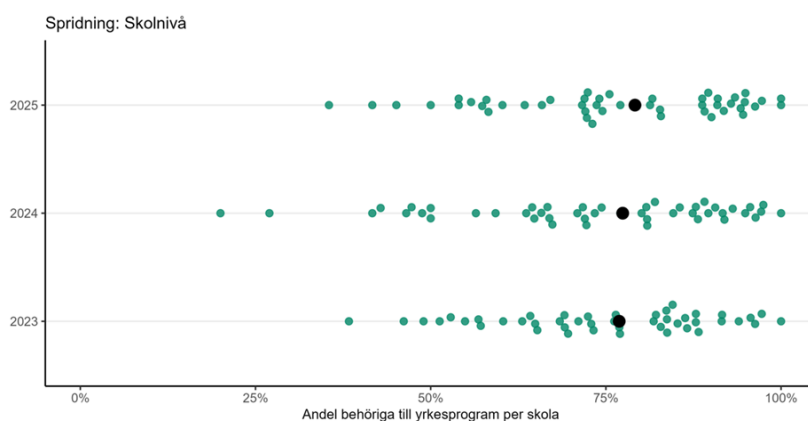
Bland eleverna i Göteborg som gick ut årskurs 9 vårterminen 2025 var 79,2 procent behöriga till gymnasiets yrkesprogram vid terminens slut, vilket är en ökning jämfört med föregående läsår. Efter genomförandet av lovskolan som är obligatorisk för huvudman att anordna ökade behörigheten med 2,3 procentenheter till 81,5 procent.

Årskurs 9: Andel elever behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram

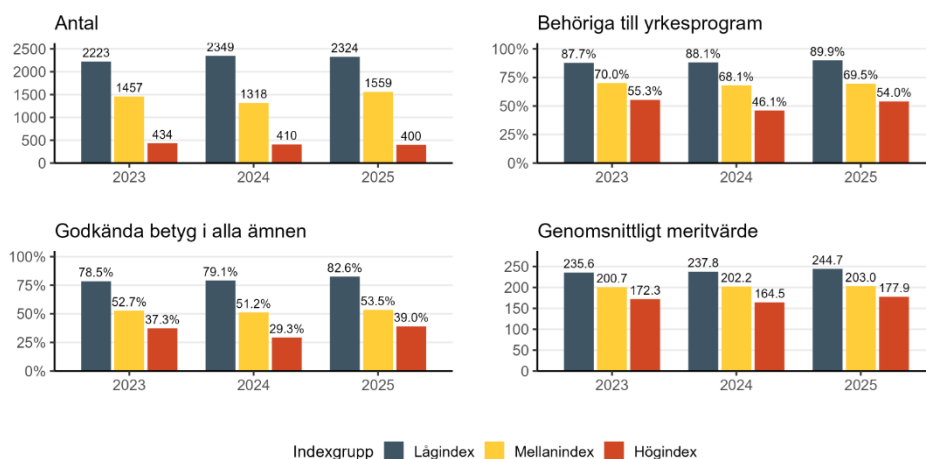
Skillnaden mellan skolor är fortfarande stor, även om den minskat något sedan föregående år. Orsaken till detta är den goda resultatförbättring som många högindex-skolor gjort. I skolor med socioekonomiskt index över 200 var 54,0 procent av eleverna behöriga till gymnasiets yrkesprogram. Det är en kraftig ökning av behörigheten sedan förra året. I skolor med socioekonomiskt index under 100 var 89,9 procent av eleverna behöriga till gymnasiets yrkesprogram. Detta är en ökning med 1,8 procentenheter sedan 2024. Spridningen inom staden syns i bilden nedan, där varje prick utgör en skola.

Årskurs 9: Spridning inom staden andel elever behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram

Matematik är det ämne där flest elever inte når kunskapskraven. Svenska som andraspråk är det ämne där störst andel av de som läser ämnet, inte når kunskapskraven. Det är betydligt fler pojkar än flickor som får betyget F i svenska som andraspråk. Detta gäller oavsett vilket socioekonomiskt index skolorna har. Störst skillnad är det på de högindexskolorna (socioekonomiskt index över 200).

Årskurs 9: Resultat uppdelat på indexgrupper

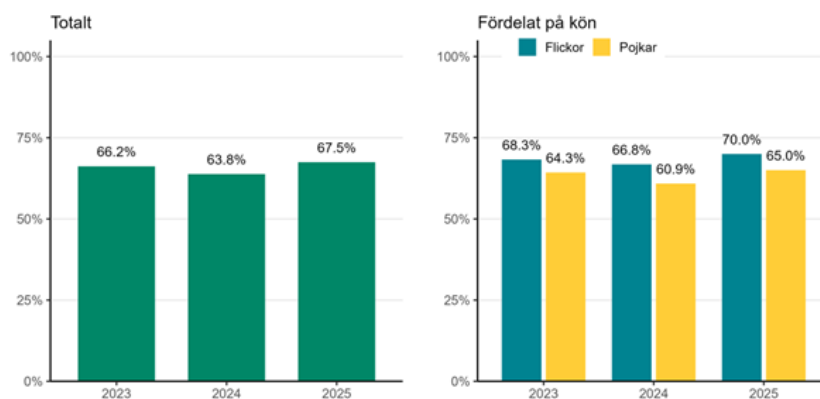

Kvalitetsanalysen 2025 kommer att fokusera på matematik och vilka åtgärder som behövs för att höja måluppfyllelsen i ämnet. Därtill kommer förvaltningen under hösten att göra en fördjupad analys av resultaten i svenska som andraspråk. Årets resultatutveckling i årskurs 9 behöver ställas i relation till utvecklingen i riket och övriga storstäder. Förvaltningen återkommer med sådan analys i årsrapporten då offentlig betygsdata väntas under hösten.

Resultat årskurs 6

Även kunskapsresultaten i årskurs 6 visar en positiv utveckling jämfört med föregående år med en allt större andel av eleverna som uppnår godkända betyg i alla ämnen. Andel elever på hög- och mellanindexskolor (socioekonomiskt index över 200 respektive mellan 100-200) med godkända betyg i alla ämnen ökar med flera procentenheter jämfört med föregående år. I gruppen högindexskolor har andelen elever i årskurs 6 som får godkända betyg i alla ämnen ökat med nästan 10 procentenheter. Även på mellanindexskolorna har en kraftig förbättring skett. På lågindexskolorna (socioekonomiskt index under 100) har resultaten inte förändrats nämnvärt.

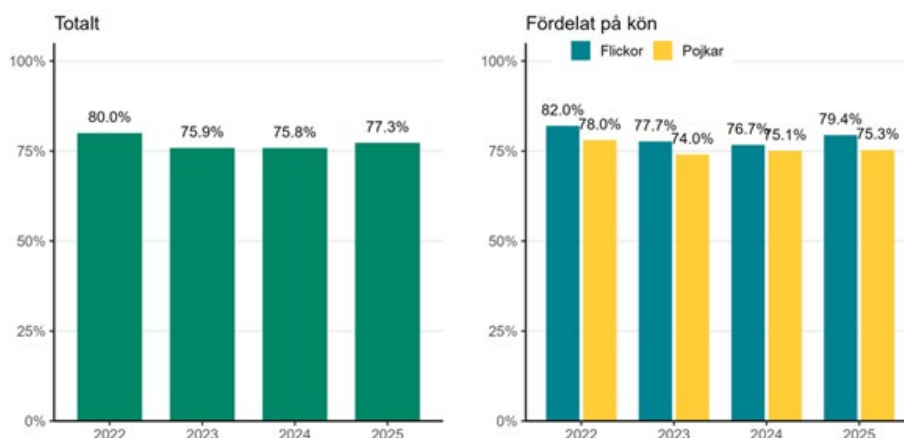
Årskurs 6: Andel elever som fått godkänt betyg i alla ämnen

Resultat årskurs 3

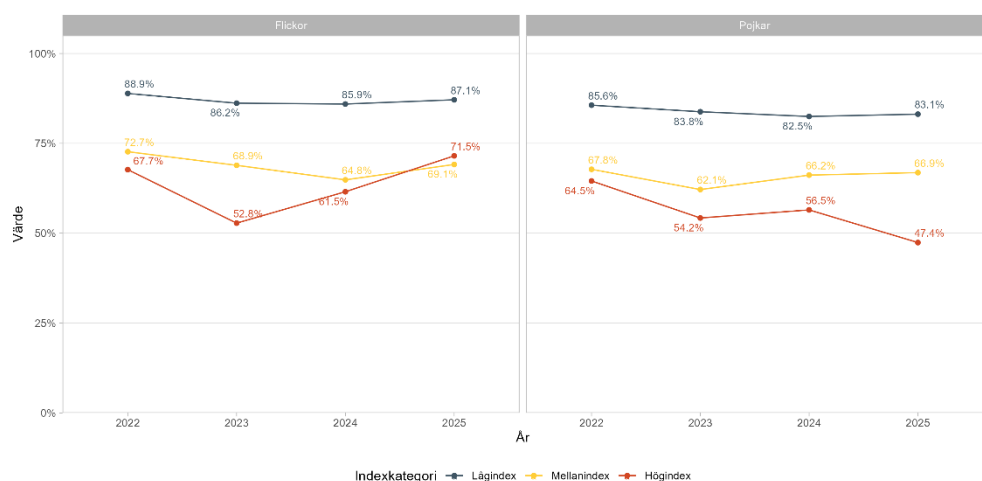
Andel elever som uppnått godtagbara kunskaper i alla ämnen (matematik, svenska/svenska som andraspråk, NO och SO) i årskurs 3 har ökat i jämförelse med de två föregående åren.

Årskurs 3: Uppnått godtagbara kunskaper i alla ämnen

I denna årskull är det främst flickornas resultat som har förbättrats. Största generella resultatförbättringen har skett på högindexskolorna trots att pojkarnas resultat på högindexskolorna minskar markant, medan resultaten för pojkarna på låg- och mellanindexskolorna ökar något. Under hösten kommer förvaltningen att analysera resultaten närmare.

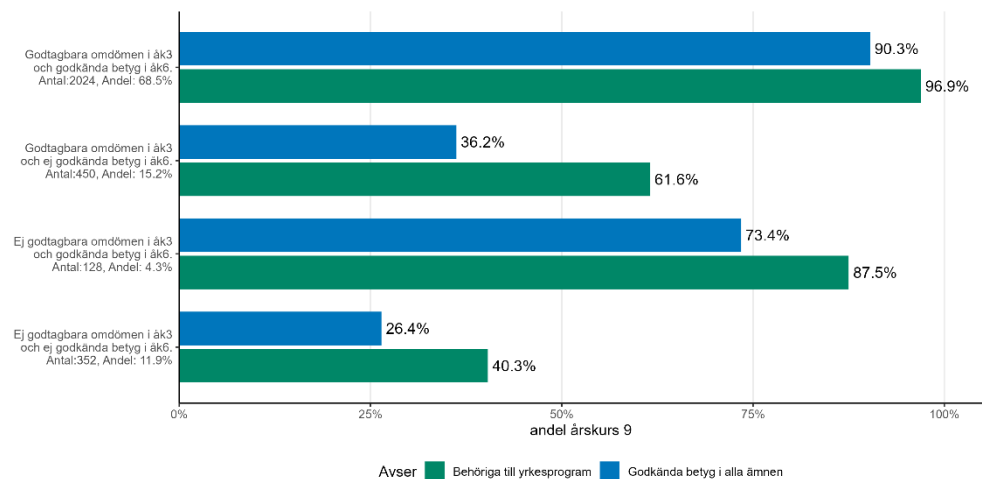
Årskurs 3: Godtagbara kunskaper i alla ämnen utifrån index

Progression av kunskaper grundskola

Om man följer samma elevgrupp över tid är bilden tydlig, de elever som inte uppnår godkända kunskaper i de tidiga åren har svårt att hämta in kunskaperna över tid. Detta beskrevs mer ingående i delårsrapport augusti 2024. Bilden nedan visar progression för de elever som gick ut årskurs 9 våriterminen 2025.

Progression av kunskaper årskurs 3 – 6 – 9

Av de elever som fick godtagbara resultat både i årskurs 3 och 6 blev nästan alla behöriga till gymnasiet i årskurs 9. Av eleverna som inte uppnådde godtagbara resultat i årskurs 3 men gjorde det i årskurs 6 så var det en stor andel, om än något mindre, som nådde behörighet i årskurs 9. Av de elever som inte nådde godtagbara kunskaper i årskurs 3 eller i årskurs 6 var det endast 40,3 procent som blev behöriga till gymnasiet. Andelen elever som når godkända betyg i alla ämnen, samt andelen som blir behöriga till yrkesprogram ökar i bägge grupperna med knappt fem procentenheter sedan förra året, men fortfarande får alltför många elever inte möjlighet att göra tillräckligt god progression för att nå behörighet till gymnasiet.

Utmaningen gällande progressionen mellan årskurserna har lyfts i tidigare uppföljningsrapporter. Vid jämförelse med föregående år kan det i år ses en svag förbättring, både i progressionen mellan årskurs 3 och 6, samt mellan årskurs 6 och 9. Utvecklingskurvan är dock så svagt uppåtgående att det ännu inte går att säga att trenden är bruten. Det är fortfarande av stor vikt att såväl central förvaltning som skolenheterna fokuserar på att utveckla undervisningen och säkerställa tidiga insatser i enlighet med förvaltningens verksamhetsplan.

Obligatorisk lovskola

En huvudman för grundskola är skyldig att erbjuda vissa elever lovskola, detta kallas vidare för obligatorisk lovskola. I årets obligatoriska lovskola, deltog 390 elever som slutade årskurs 9 med ofullständiga betyg. Av dessa förbättrade 110 elever sina betyg så att de blev behöriga att söka in till gymnasiet.

Kunskaper anpassad grundskola

Anpassad grundskola har inte tillgång till samma mängd kvantitativa data om elevernas kunskapsutveckling som grundskolan. Elevernas kunskapsutveckling ska dokumenteras men är svårare att aggregera då betyg exempelvis enbart sätts för de elever vars vårdnadshavare begär det. För att komplettera förvaltningens uppföljning av kvaliteten i anpassad grundskola genomförs därför årligen systematiska uppföljningsdialoger. Under detta år har dialogerna bland annat fokuserat på elevers rätt till stöd.

Under året har stadsrevisionen skrivit av de rekommendationer de lämnade till nämnden 2023 då revisionen anser att ett aktivt utvecklingsarbete har genomförts som visar på tillfredsställande resultat samt att anpassad grundskolas utvecklingsbehov numer är en naturlig del av förvaltningens kvalitetsarbete.

Bedömningsstöd i svenska och matematik ämneselever, årskurs 1, 3

I svenska visar bedömningsstöden att eleverna tidigt utvecklar en god förmåga i läsning, medan skrivandet utvecklas långsammare. I matematik är taluppfattning en styrka, men problemlösning är en stor utmaning. Sammantaget visar resultaten en stabil och positiv utveckling från årskurs 1 till 3, där eleverna generellt uppnår högre resultat i matematik än i svenska.

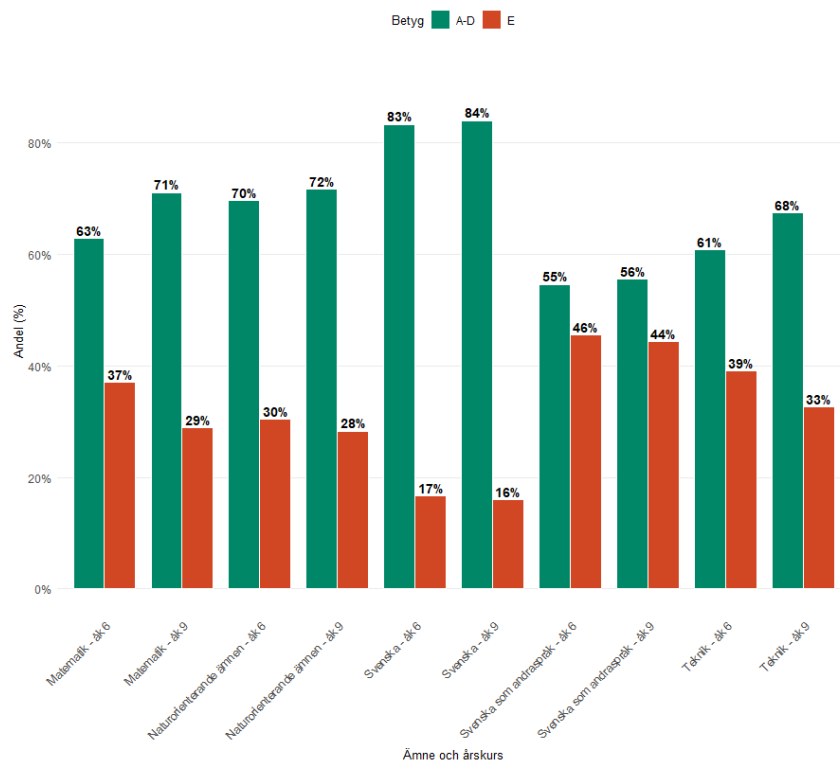
Skriftliga omdömen ämneselever, årskurs 6, 9

Jämfört med tidigare år syns en positiv utveckling i flera ämnen, där fler elever mottagna i anpassad grundskola når högre måluppfyllelse. Samtidigt kvarstår utmaningar i vissa ämnen, framför allt i svenska som andraspråk och matematik, alltså samma ämnen som utmanar inom grundskolan. Precis som tidigare år visar resultaten att samtliga elever har en lägre måluppfyllelse i de teoretiska ämnena jämfört med de praktiskt-estetiska (undantaget idrott). För de integrerade eleverna visar resultaten att majoriteten når grundläggande kunskaper, men få utvecklas mot de högre nivåerna. Andelen elever som inte når grundläggande kunskaper är dock högre bland de integrerade eleverna, särskilt i matematik, svenska och engelska.

Betyg ämneselever årskurs 6, 9

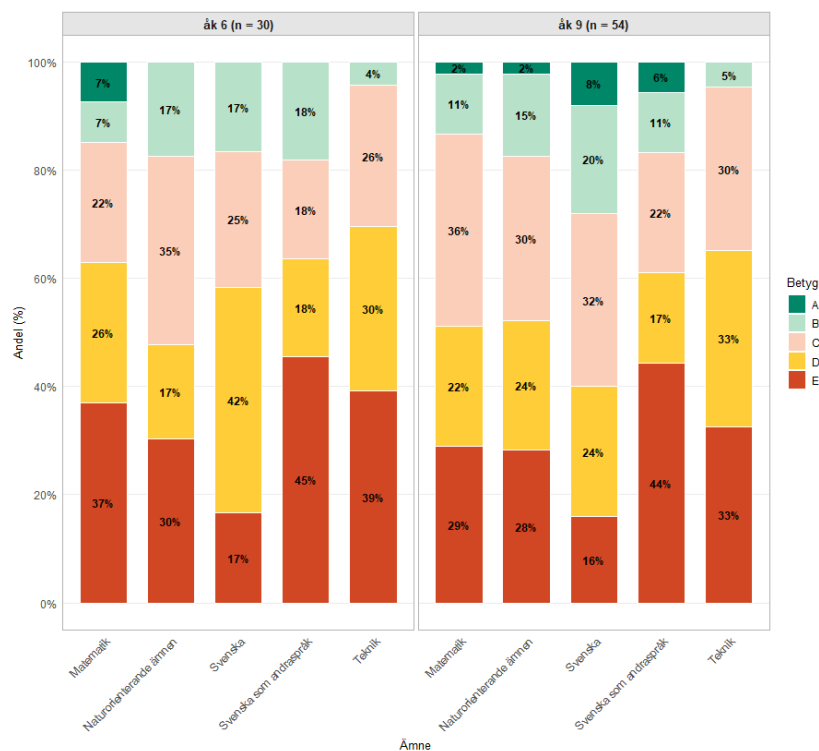
Från föregående år är andelen elever som begärt ut betyg något lägre, både i årskurs 6 och 9. Resultaten påvisar att fler elever mottagna i anpassad grundskola i år når högre betygssteg i både teoretiska och praktiskt-estetiska ämnen.

Betyg ämneselever årskurs 6, 9

Även om färre elever nu får betyg E, är det fortsatt få som når de högsta betygsstegen A och B. (E är det lägsta betygssteg som ges inom anpassad grundskola och det ges till alla elever som begär ut betyg som inte når upp till ett högre betyg än E.)

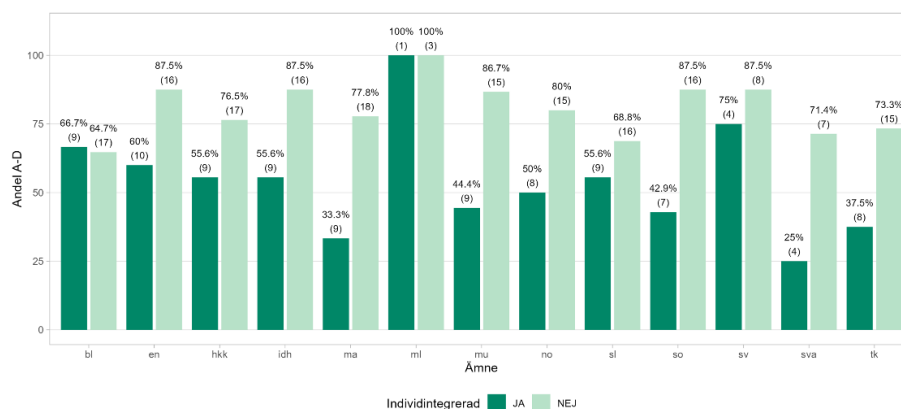
Betyg ämneselever årskurs 6, 9 i de ämnen där det är minst spridning över betygsstegen

Bland integrerade elever syns en tydligare koncentration till de lägre

betygsnivåerna, och progressionen mellan årskurserna är svagare i många ämnen. Få når de högre betygsstegen, särskilt i matematik, NO, teknik och svenska som andraspråk. De mest positiva resultaten för båda grupperna ses i praktiskt-estetiska ämnen, men även här når integrerade elever generellt sett lägre betyg jämfört med samtliga elever mottagna i anpassad grundskola.

Årskurs 6-9: Betyg A-D ämneselever, integrerade och ej integrerade elever

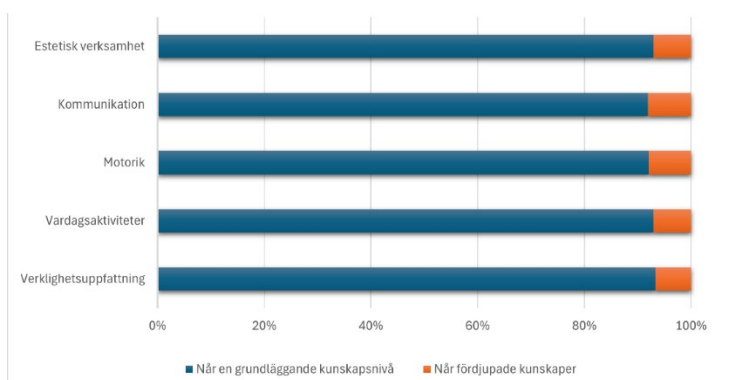

Sammantaget framträder tydliga skillnader mellan grupperna, där elever med placering i anpassad grundskola når högre betyg i fler ämnen än de som integrerade i en grundskoleklass. Det bör dock påpekas att det är små elevgrupper som jämförs med varandra. Detta gäller särskilt elever som fått betyg i olika ämnen. Det är endast runt 10 integrerade elever per årskurs som fått betyg i jämförelse med den grupp elever som går på en anpassad grundskola och som är 50–60 elever per årskurs. Att elevunderlaget sammantaget är så pass litet gör också att det är mer riskfyllt att jämföra mellan år.

Skriftliga omdömen ämnesområdeselever, alla årskurser

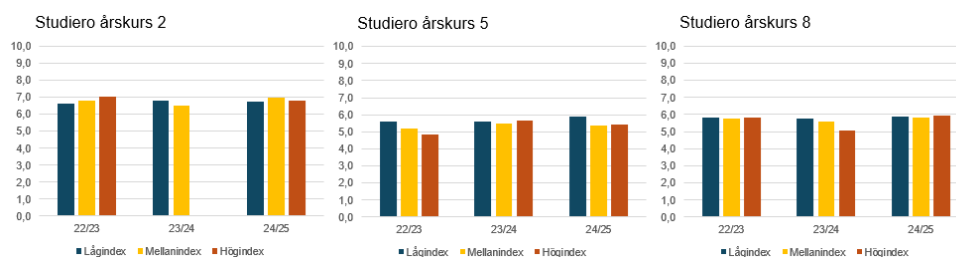
Elevernas kunskaper befinner sig fortfarande i huvudsak på grundläggande nivå inom samtliga ämnesområden. Skillnaderna mellan ämnena är små, men inom verklighetsuppfattning ses en viss ökning av elever som når fördjupade kunskaper jämfört med föregående år, även om behovet av stöd fortfarande är störst här. Inom estetisk verksamhet noteras en svag nedgång från föregående år, men måluppfyllelsen är ändå relativt hög jämfört med andra ämnesområden. Kommunikation och motorik ligger fortsatt på en stabil nivå över tid. Majoriteten av eleverna befinner sig på grundläggande nivå och det finns då en risk att undervisningen främst anpassas efter dessa elever, vilket kan begränsa möjligheten för fler att nå fördjupade kunskaper.

Fördelning av grundläggande och fördjupade kunskaper ämnesområdeselever, alla årskurser

Studiero grundskola

Skollagen anger att undervisningen ska präglas av studiero. Med studiero menas att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. För att följa upp om eller i vilken utsträckning alla elever får en utbildning som präglas av trygghet och studiero finns det några olika indikatorer. Elevenkäten innehåller ett antal frågor om trygghet och ett antal frågor om studiero som sätts samman till två olika index som sammantaget kan säga något om elevernas upplevelse av sin vardag. Nedan syns index-resultatet för studiero. Resultat i trygghetsindex visas i avsnittet om normer och värden längre fram i rapporten.

Det är svårt att på aggregerad nivå slå fast skillnader eller förklaringar baserat endast på enkätdata, underlaget lämpar sig för uppföljning på lokal nivå. Skolinspektionen har under läsåret 24/25 granskat skolornas arbete med trygghet och studiero i sju kvalitetsgranskningar. Skolinspektionen bedömer att en övervägande del av skolorna behöver göra ett utvecklingsarbete när det gäller studieron. I dessa granskningar har inga av de granskade skolorna bedömts behöva utveckla arbetet för trygghet.

Förvaltningen har genom regressionsanalys försökt identifiera vilka faktorer som har högst påverkan på studieron. Data som används kommer från grundskola. I modellen kan man kontrollera för bakgrundsfaktorer såsom kön, årskurs och skolans socioekonomiska index. Jämförelsevärdet studiero från elevenkäten används som så kallad beroende variabel och jämförelsevärdena trygghet, förhindra kränkningar, stimulans, stöd, nöjdhet och inflytande, också de från elevenkäten, som oberoende variabler. Sammantaget visar modellen att det finns ett signifikant samband mellan elevens upplevelse av stöd och upplevelsen av studiero. Också elevernas upplevelse av trygghet spelar roll för studieron. Som de flesta statistiska modeller förklarar modellen långt ifrån allt. Lärarens skicklighet och förmåga att fånga elevernas intresse är något som inte ingår i modellen. Det är ändå tydligt att elever som upplever att de får stöd och stimulans i arbetet och upplever trygghet i sin skolsituation också upplever studiero i högre utsträckning. Tittar man enbart på elevenkätens resultat på frågorna om elevernas upplevelse av stimulans i skolan är det generella mönstret att värdena minskar något med stigande ålder. Här skattar eleverna i högindexskolor stimulansen något högre än övriga indexgrupper.

För att alla elever ska uppleva god studiero i sin vardag bedömer förvaltningen att det krävs fokus på att utveckla undervisningens kvalitet och lärarens förmåga att anpassa undervisningen till den aktuella elevgruppen och att öka elevens upplevelse av inflytande och delaktighet i sin skolsituation. Som nämnts ovan är det svårt att dra större slutsatser utifrån den aggregerade enkätdata, men på lokal nivå kan resultaten användas för uppföljning och analys av den egna verksamheten.

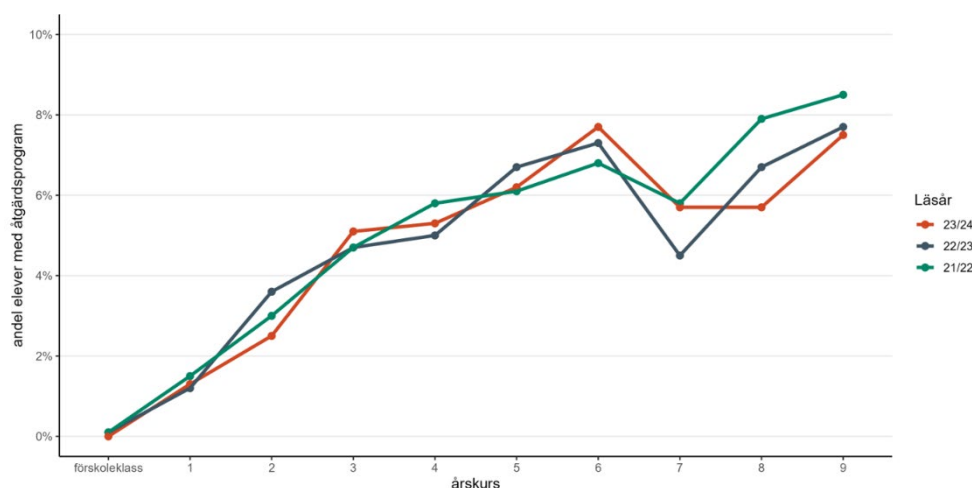
Extra anpassningar och särskilt stöd grundskola

Alla barn och elever har rätt till ledning och stimulans för att kunna utvecklas så långt som möjligt. Elevenkäten innehåller fyra frågor som handlar om elevernas

upplevelse av stöd i skolan. Frågorna handlar bland annat om hur ofta läraren förklarar så att eleven förstår, om eleven får den hjälp hen behöver och hur ofta eleven tycker att skolarbetet är för svårt. Resultaten för respektive fråga sammanställs till ett index med maxvärdet 10. I årskurs 2 är det genomsnittliga indexvärdet 9, sett till alla elever i Göteborg. Med stigande ålder sjunker elevernas upplevelse av stödet i skolan, indexvärdet landar på 7,5 i årskurs 5 respektive 6,7 i årskurs 8. Värdena i årskurs 5 och 8 har ökat något under de senaste åren. Skillnaderna är små mellan pojkars och flickors upplevelser av stödet liksom mellan indexgrupperna.

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn, som ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Ett beslut som rektor kan fatta till följd av utredning om särskilt stöd är beslut om åtgärdsprogram för en elev.

Åtgärdsprogram, alla årskurser

Åtgärdsprogrammet är en skriftlig bekräftelse på att eleven är i behov av särskilt stöd och vilka stödåtgärder som ska sättas in. Andelen elever med åtgärdsprogram ökar med stigande ålder men minskar påtagligt mellan årskurs 6 och 7. Här kan det finnas flera förklaringar såsom skolbyten samt förändringar i förutsättningar och kontext för eleven. Då kontexten på ny enhet är en annan kan det innebära annan organisering, bemanning och därmed andra åtgärder i klassens/gruppens ram eller utanför klassrummet.

Orsaken till att antalet åtgärdsprogram ökar med ålder är i många fall att man i tidiga åldrar mer arbetar med extra anpassningar. Det är först när man ser att detta inte räcker som stöd för eleven som åtgärdsprogram tas fram. Betydelsen av tidiga insatser har betonats de senaste åren och så även vikten av att skolorna har fungerande processer i arbetet med särskilt stöd.

Skolinspektionens tillsyn under det senaste läsåret visar omfattande och återkommande brister i hur skolor hanterar särskilt stöd. För att ge skolorna stöd pågår ett förvaltningsövergripande utvecklingsarbete. Fokus under 2025 ligger på att vidareutveckla former och strukturer för att stärka styrning, systematik och uppföljning. Detta förväntas ge förvaltningen bättre kunskap i hur arbetet på skolorna ser ut och hur huvudmannen kan behöva agera. Bland annat finns "särskilt stöd" med som en specifik del i den nya utformningen av skolenheternas kvalitetsarbete. Under läsåret kommer kompetenshöjande insatser och utbildningar som riktar sig till både skolenheter och stödenheter genomföras. Insatserna kommer att ske över tid och utformas utifrån behov och mottagare.

Extra anpassningar och särskilt stöd anpassad grundskola

Efter stadsrevisionens granskning av den anpassade grundskolan i Göteborg 2022 rekommenderades nämnden att säkerställa att eleverna i anpassad grundskola som har behov av extra anpassningar och särskilt stöd får det. Utifrån den rekommendationen har ett omfattande utvecklingsarbete genomförts för att säkra kompetens och systematik kring särskilt stöd i anpassad grundskola. Förvaltningen har för detta läsår följt upp antal och andel elever med extra anpassningar och särskilt stöd i skolformen. 45 procent av eleverna i anpassad grundskola har någon typ av dokumenterad extra anpassning och 5-10 procent av eleverna har ett åtgärdsprogram.

Som en del i uppföljningen av det genomförda utvecklingsarbetet genomfördes våren 2025 uppföljningsdialoger med personal och skolledare i anpassad

grundskola och grundskolor med integrerade elever, där fokus var just på extra anpassningar och särskilt stöd. Dialogerna visar att personalens nära relation till eleverna och starka engagemang är en tydlig styrka i arbetet med att identifiera stödbehov, men arbetet präglas ofta av individuella initiativ snarare än systematiska rutiner. Det finns utmaningar kopplade till dokumentation, gemensamma begrepp och ansvarsfördelning, vilket kan leda till ojämlika stödinsatser. Detta är centrala delar i processkartan för särskilt stöd, som till viss del inte upplevs vara anpassad till denna målgrupp. Personal upplever att dokumentationsarbetet är tidskrävande och att digitala verktyg inte är tillräckligt anpassade. Behov finns av tydligare processer för tidig identifiering, mer målgruppsanpassad kompetensutveckling, bättre stöd till elevassistenter och ökad tillgång till professioner inom både den lokala och centrala elevhälsan. Kollegiala forum inom grundskoleförvaltningen fungerar som stöd, men utmaningar kvarstår i form av begränsad tid för reflektion och planering.

Sammantaget visar uppföljning att förvaltningen behöver fortsätta erbjuda riktade stödinsatser till såväl anpassade grundskolor som grundskolor med integrerade elever.

Fritidshem

Under det senaste året har fritidshemmens arbete fokuserat på att utveckla undervisningen och skapa tillgängliga lärmiljöer, utifrån insikten att ett starkare systematiskt kvalitetsarbete är nödvändigt för långsiktiga resultat. En av de viktigaste delarna av detta arbete har varit att ge ett mer träffsäkert stöd till fritidshem i anpassad grundskola.

I GR-enkäten i årskurs 2 ses överlag inga större skillnader i elevernas svar i jämförelse med tre år tillbaka. Göteborgs Stads elever svarar i nivå, eller strax under nivå, med resten av Göteborgsregionen på samtliga frågeområden. Eleverna svarar mer positivt på frågorna om de känner sig trygga på fritids och om de gillar att vara på fritids, medan frågorna om lärande och inflytande hamnar lägre. Att utveckla och synliggöra elevernas lärande i fritidshemmet har länge varit ett utvecklingsområde och frågan bedöms fortfarande vara aktuell.

Sammanfattning av elevers kunskaper i grundskola och anpassad grundskola

Årets uppföljning visar generellt en positiv kunskapsutveckling. Andelen behöriga till gymnasiet ökar och en resultatförbättring ses även i årskurs 3 och 6. Højningarna av resultat är särskilt tydliga på skolor med högre socioekonomiskt index. Detta bidrar till en minskad skillnad mellan skolor och en stärkt likvärdighet. Även om fler elever uppnår godkända betyg i samtliga ämnen, kvarstår utmaningar, särskilt i matematik och svenska som andraspråk. Den positiva resultatförbättring som syns i år skulle kunna tolkas som att förvaltningens utvecklingsarbete börjar ge resultat, men det är ännu för tidigt att säga och arbetet fortsätter.

En svag förbättring syns även i kunskapsprogressionen, men trenden är ännu inte tillräckligt stark för att säga att mönstret är brutet. Detta understryker vikten av att fortsätta fokusera på tidiga insatser samt uppföljning och analys av insatta åtgärder och dess effekter.

Också resultaten för ämneseleverna i anpassad grundskola visar på en positiv utveckling av kunskapsresultaten. Även här ses fortsatta utmaningar i matematik och svenska som andraspråk, vilket understryker behovet av fortsatta åtgärder inom dessa områden. Trots en övergripande positiv utveckling, framför allt i de praktiskt-estetiska ämnena, är det få elever som når de högsta betygsstegen.

Skilnader i betygsnivå inom anpassad grundskola framträder tydligt mellan elever som är integrerade i grundskolan och de som går i anpassad grundskola, där den senare gruppen generellt uppnår högre resultat. Detta kan bero på flera faktorer, men visar på vikten av att lärare som undervisar elever mottagna i den anpassade grundskolan behöver ges möjligheter att mötas för erfarenhetsutbyte och sambedömning.

Inom ämnesområdena är skillnaderna mellan ämnena marginella, med undantag för en viss ökning av fördjupade kunskaper i verklighetsuppfattning.

I så väl grundskola som anpassad grundskola ses ett tydligt samband mellan elevers upplevelse av stöd och trygghet i skolan samt studiero. Studiero är inte enbart en ordningsfråga, utan nära kopplad till undervisningens kvalitet och lärarens förmåga att anpassa undervisningen.

Inom området särskilt stöd, kvarstår brister i systematik och dokumentation, särskilt i den anpassade grundskolan. Detta indikerar ett behov av fortsatta insatser för att säkerställa att alla elever får det stöd de har rätt till.

Även inom fritidshemsverksamheten sker utvecklingsarbete för att förstärka systematiken och höja undervisningens kvalitet. Detta arbete behöver särskilt hållas fast vid, då det finns risk att fokus för skolenheternas kvalitetsarbete enbart riktas in mot den mer uppstyrd delen av skoldagen.

4.2.1.3 Normer och värden

Skolans dagliga värdegrundsarbete har som syfte att forma framtidens samhällsmedborgare och skapa en trygg lärmiljö där alla elever kan tillgodogöra sig undervisning. Huvudmannen följer upp värdegrundsarbetet genom exempelvis elevenkäter, elevhälsosamtal och kränkingsanmälningar. Antalet anmälda upplevda kränkningar ger inte nödvändigtvis en rättvis bild av värdegrundsarbetet på skolan. Därför har förvaltningen arbetat med att hitta fler sätt att följa skolornas arbete.

Från och med hösten 2025 kommer skolornas *Plan för diskriminering och kränkande behandling* att ingå som en tydligare del av det systematiska kvalitetsarbetet. Planerna kommer ingå i den så kallade läsårsplanen där alla skolenheter sätter och följer upp mål. De blir ett komplement till andra datakällor som gör det lättare att följa skolenheternas utvecklingsarbete och utmaningar.

Uppföljning sker regelbundet på såväl skolnivå som utbildningsområdesnivå. I de fall en skolenhet eller ett skolområde sticker ut negativt ges stöd och en tätare uppföljning sker av rektor och utbildningschef.

Undervisning av hög kvalitet, som möter elevernas behov, bidrar till tillhörighet och trygghet. Därför är utveckling av undervisningen i varje enskilt klassrum avgörande även för värdegrundsarbetet.

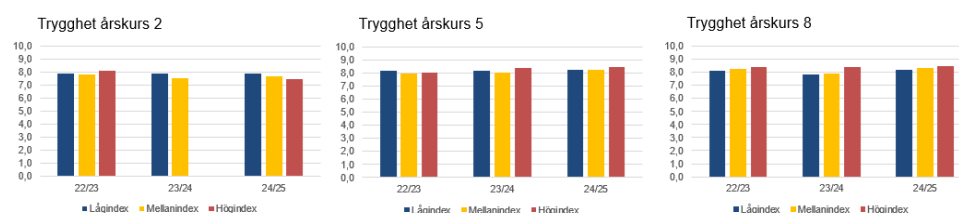
Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Under det senaste året har förvaltningen genomfört mer systematiska uppföljningar av skolornas planer mot diskriminering och kränkande behandling och alla skolenheter har upprättade och aktuella planer. Som ovan nämnts ska skolenheterna från och med läsåret 2025/2026 årligen upprätta en gemensam läsårsplan som inkluderar kunskapsuppdraget, värdegrundsarbetet och arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Syftet är att integrera värdegrundsuppdraget med kunskapsuppdraget och samtidigt förenkla och effektivisera uppföljningen genom en samlad plan.

Från och med hösten 2025 kommer skolenheterna regelbundet att erbjudas workshops om hur ett systematiskt värdegrundsarbete kan se ut i praktiken. Dessa tillfällen är en del av satsningen på att utveckla skolenheternas systematiska kvalitetsarbete.

Elevers trygghet

På övergripande finns data från Göteborgsregionens enkät och data från elevhälsosamtalen i årskurs 4 och 8. Underlagen är framför allt viktiga att arbeta med på skolnivå, men ska tolkas med försiktighet på övergripande huvudmannanivå. GR-enkätens resultat från vårterminen 2025 visar att pojkar och flickor i årskurs 2 känner sig lika trygga, på låg- och mellanindexskolor. På högindexskolorna känner sig däremot flickorna mer trygga än pojkarna. I årskurs 5 upplever sig pojkar, precis som föregående läsår, tryggare än flickor. Pojkar i högindexskolor visar att de känner störst trygghet av alla årskurser som ingår i enkätundersökningen. Enkätens resultat följs, för vidare omhändertagande, upp på varje enskild skolenhet och skolområde.

Skillnaden mellan flickors och pojkars upplevelse av trygghet ökar än mer på låg- och mellanindexskolorna i årskurs 8. På högindexskolorna känner flickor och pojkar sig lika trygga.

Elevhälsosamtalen i årskurs 4 och 8 visar att flickor oftare än pojkar upplever rädsla och oro kopplat till bråk i skolan. Generellt skiljer sig inte elevernas känsla av trygghet mellan de olika indexkategorierna. Den upplevda tryggheten i skolan ökar något med elevernas ålder. Dessa resultat är samma som de senaste tre åren och ligger runt 8 på en tiogradig skala.

Kränkningar, trakasserier och diskriminering

Antalet kränkingsanmälningar läsåret 2024/25 (innefattar anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering) per elev visar ingen större förändring jämfört med tidigare år. Statistiken visar att pojkars upplevda kränkningar anmäls oftare än flickors. En möjlig orsak är att pojkar oftare utsätts för fysiska kränkningar som är lättare att upptäcka, medan kränkningar av flickor ofta är mer subtila såsom blickar och utfrysning.

Ett antal grundskolor har ytterst få anmälningar om upplevd kränkande behandling under läsåret 2024/25. Flera anpassade grundskolor har inte gjort några anmälningar överhuvudtaget. En sak som sticker ut i statistiken är också den låga anmälningsfrekvensen i verksamhetsformerna fritidshem och förskoleklass. Det är även få anmälningar på högstadiet. Generellt sett är det svårt att dra några långtgående slutsatser om sambandet mellan antalet kränkingsanmälningar och den faktiska tryggheten på skolan. Orsaken till antalet anmälningar kan bero på en rad olika faktorer, exempel tidsbrist att anmäla, olika uppfattningar om vad en kränkning är och elevers förmåga att kunna kommunicera sina upplevelser.

I arbetet mot kränkande behandling har det framkommit att det fortsatt finns ett behov av att stötta skolor med att analysera, tolka och skapa systematik i arbetet med att motverka kränkande behandling. Detta omhändertas inom ramen för utvecklingen av skolornas systematiska kvalitetsarbete.

Klagomål

För läsåret 2024/25 registrerades 206 klagomål hos förvaltningen. Av dessa har 73 kategoriserats som klagomål rörande upplevd kränkande behandling. Det är därmed det vanligaste typen av klagomål som vårdnadshavare lämnar in. I flertalet av dessa har det konstaterats brister gällande att utreda upplevda kränkningar och uppföljning av åtgärder.

Klagomålsärendena rör bara en liten del av det totala elevunderlaget, men ser man till innehållet i bristerna kan slutsatsen dras att det ofta saknas en systematik i arbetet och en gemensam syn på vad ska anmälas och utredas vidare. Bristerna drabbar alltså inte bara den enskilda eleven i klagomålet, utan utgör problem på strukturell nivå och kan därmed ha en negativ påverkan för alla elever. Strävan är att en tätare uppföljning av skolenheternas kvalitetsarbete ska synliggöra eventuella brister som därmed kan avhjälpas på ett tidigt stadium.

Sammanfattning Normer och värden

Ett välfungerande arbete med normer och värden är avgörande för att eleverna ska känna sig trygga i skolan och ha möjlighet att tillgodogöra sig kunskap. För att lyckas med detta behöver skolorna kunna identifiera sina utmaningar och arbeta utifrån lokala förutsättningar, samtidigt som de tidigt får stöd från förvaltningen.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete för att tätare följa upp och ge stöd till skolenheterna genom att ha en samlad läsårsplan, innehållande både kunskaps- och värdegrundsuppdraget. Tätare uppföljningar gör att förvaltningen tidigare kan uppmärksamma behov av stöd.

4.2.1.4 Elevers ansvar och inflytande

Elevers ansvar och inflytande är årets fördjupningsområde i huvudmannens uppföljning. Inflytande brukar delas in i det som benämns som formellt och informellt inflytande. Det formella inflytande handlar om hur elever genom klassråd och elevråd ges möjlighet till inflytande över utbildningen. Årets uppföljning har särskilt fokus på det informella inflytandet som handlar om hur elevers görs delaktiga och ges möjlighet till inflytande i undervisningen.

Intervjuer har genomförts med elever, lärare och rektorer på fyra skolor i staden - en från varje utbildningsområde. För att få representation med olika årskurser har en F-3 skola, en F-6 och två 7 - 9 skolor valts ut. Det som framkommer av intervjuerna bör betraktas som exempel på hur det kan vara i verksamheten.

Uppföljningen visar att det finns en variation i hur lärare ger förutsättningar för elever att få inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Elever på samma skola har olika möjligheter att utöva inflytande utifrån vilken lärare de har. I likhet med en rapport från Rädda Barnen är slutsatsen att möjligheten till inflytande i alltför hög grad är beroende av vilken inställning lärarna har och att detta varierar mellan och inom skolor. Det innebär att elever kan möta helt olika klassrumsmiljöer när de går från en lektion till en annan. Konsekvensen av detta blir att elever behöver lära sig förhålla sig till varje lärares sätt att i varierande grad göra elever delaktiga.

Utifrån intervjuerna verkar inte elevers inflytande vara ett tema som diskuteras särskilt flitigt på skolorna. Detta trots att frågan upplevs som svårdefinierad och därmed skulle behöva få en tydligare praktisk innebörd. Inte minst gällande det informella inflytande - som förväntas ske i undervisningssituationer. Det innebär att det kan finnas en osäkerhet och bristande kompetens hos en del

lärare och att det blir svårt för elever att förstå vad inflytandet kan vara och bestå av.

Rektor har ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Denna uppföljning visar att rektorer behöver initiera pedagogiska diskussioner på skolan avseende elevers inflytande. Att lärarna pratar sig samman om hur de ska ge elever inflytande är en förutsättning för att kunna ge en likvärdig undervisning med god kvalitet. Det är också en förutsättning för att elever, i enlighet med skollagen, ska kunna informeras om vad som gäller rörande inflytande och samråd.

Strävan att göra elever delaktiga och låta dem få inflytande i skolan har starkt stöd i forskning men är också en rättighet. Skolan, vars verksamhet och uppdrag är till för barn, ska vara en plats där barnkonventionen genomförs fullt ut. Skolan utgör elevers arbetsmiljö och i likhet med vuxna bör elever kunna vara delaktiga och utöva inflytande över sin arbetsmiljö. Inflytandet ska öka med stigande ålder och mognad. Enkäter ställda till elever i årskurs 2, 5 och 8 i Göteborgs grundskolor visar dock på att elever i årskurs 8 upplever sig ha mindre inflytande i jämförelse med elever i årskurs 2 och 5.

Uppföljningen på de fyra skolorna visar på att det kan finnas ett behov av att stärka tillämpningen av läroplansområdet elevers inflytande och ansvar. Det får inte stanna vid att handla om elevers rätt till valmöjligheter utan behöver omfattas av ett pågående fördjupat samtal om skolan som eleverna behöver vara en självklar part i. Detta behöver ske i både mer formella strukturer som klass- och elevråd men också i beslut i vardagen och involvering av elever i sitt eget lärande. Eleverna behöver inkluderas i skolans systematiska kvalitetsarbete genom exempelvis enkäter och lämpliga dialogformer och analys, så att deras upplevelser av utbildningen systematiskt påverkar utvecklingen av den.

4.2.2 Sammanställning av anmälan och information till huvudman och utifrån hemkommunansvar

Skolinspektionens granskning på huvudmannanivå

Grundskoleförvaltningen har, i egenskap av representant för huvudmannen, tagit emot Skolinspektionens beslut efter planerad kvalitetsgranskning av ansvar för grundskolan. Skolinspektionen rekommenderar huvudmannen att:

- utveckla analysen av både studie- och trygghetsresultat genom att söka orsaker i hur verksamheten bedrivs och de förutsättningar som skolenheter, rektorer och lärare har.
- tydliggöra syftet med de kompensatoriska insatser som görs och följa upp att de ger avsedd effekt.

Förvaltningen har tagit till sig Skolinspektionens rekommendationer och arbete och analys pågår för att se vilka eventuella förändringar och insatser som behöver genomföras. I december ska förvaltningen återkomma med ett svar till Skolinspektionen.

Avstängningar

I Sverige råder skolplikt och alla barn har rätt till undervisning. Utrymmet i skollagen för att fatta beslut om att stänga av elev från undervisning är litet och tillämpningen ska vara restriktiv, enligt förarbetena. Avstängning görs utifrån de regler som finns i 5 kap. skollagen om trygghet och studiero. Beslut om avstängning kan överklagas, vilket är en rättssäkerhetsgaranti för den enskilde.

Under vårterminen 2025 har 42 avstängningar skett i grundskoleförvaltningen i

Göteborgs Stad. Inget av dessa beslut har överklagats till förvaltningsrätten. Dessa siffror kan jämföras med vårterminen 2024 då det fattats beslut om 49 avstängningar.

Omfattande frånvaro

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro, giltig samt ogiltig, ska frånvaron skyndsamt utredas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektor se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Anmälningar till huvudman om skolfrånvaro – kommunala skolor

Under perioden 1 januari- 3 juli, 2025, har 377 anmälningar om elevs frånvaro gjorts av Göteborgs Stads kommunala skolor.

Antal anmälda frånvaroutredningar januari-juli	
2025	377
2024	371
2023	328

Statistik om anmälningar till huvudman skickas ut till utbildningschef, elevhälsochef och områdescontroller för respektive utbildningsområde tre gånger per år. I samma utskick medföljer också närvarostatistik och registreringsgrad per skolhus i området. Detta för att möjliggöra en analys på områdesnivå och för att identifiera utvecklingsbehov inom området.

Anmälningar till huvudman om skolfrånvaro - fristående skolor

När en skola med en fristående huvudman inleder en utredning om frånvaro ska huvudmannen snarast meddela hemkommunen detta. Under perioden 1 januari - 3 juli 2025 har 251 anmälningar inkommit från fristående skolor. Totalt har 24 skolor anmält utredningar om frånvaro. Nästan två tredjedelar av anmälningarna kommer från fem av skolorna och två av skolorna står för hela 34 procent av anmälningarna (43 stycken var).

Under januari-juli 2024 hade 13 skolor med fristående huvudman rapporterat in sammanlagt 145 utredningar om elevs frånvaro. Friskolornas anmälningar har alltså ökat i både antal anmälningar och i antal skolor som anmäler.

Kränkande behandling

Under perioden 1 januari till och med 1 juli 2025 inkom 6 948 anmälningar om misstänkt upplevda kränkningar.

Antal anmälningar januari-juli 2025 per utbildningsområde	
Centrum (elevantal: 10 126)	1 451
Hisingen (elevantal: 16 300)	2 078
Nordost (elevantal: 9 473)	1 789
Sydväst (elevantal: 12 013)	1 627
Totalt (elevantal: 47 912)	6 948

Det skiljer sig mellan skolenheterna i vilken grad anmälan av upplevd kränkande behandling/trakasserier och diskriminering görs. Det finns också en betydande diskrepans i anmälningsbenägenheten mellan de olika verksamhetsformerna, där flera verksamheter med fritidshem, förskoleklass och

anpassad grundskola har inga eller få anmälningar.

Jämfört med motsvarande tidsperiod 2024 har det skett en liten ökning av antalet anmälningar. Nedan presenteras antalet anmälningar under aktuell tidsperiod jämfört med tidigare år.

Antal anmälningar januari-juli	
2025	6 948
2024	6 725
2023	6 602

4.2.3 Huvudmannens riktade insatser

Huvudmannen har flera riktade insatser, den primära insatsen är viktning av elevpeng. Därtill ansvarar förvaltningen även för ett antal kompensatoriska insatser som beskrivs nedan.

Huvudmannens Extraordinära Insatser (HEIS)

Huvudmannens Extraordinära Insatser (HEIS) har under läsåret 24/25 pågått på fem av stadens skolor. HEIS syftar till att ge eleverna rätt till en utbildning av likvärdig kvalitet för att nå sina mål. Skolorna som ingår i satsningen har komplex problematik och långvarigt låga resultat. Insatserna förväntas ge eleverna bättre förutsättningar för lärande.

På varje skola finns en konkret åtgärdsplan framtagen med tydliga målformuleringar på kort och lång sikt. Åtgärdsplanen följs upp regelbundet och när satta mål är uppnådda avslutas insatsen. Läsarsuppföljningar har gjorts av uppsatta åtgärdsplaner på de fem skolenheter som ingår i HEIS. Fyra av fem skolor bedöms ännu inte nått uppsatta mål. Utifrån detta kommer HEIS-insatserna på Gårdstensskolan, Sjumilaskolan, Frölundaskolan och Lövgårdesskolan fortgå under läsåret 2025–2026. Därefter görs en ny uppföljning och beslut om avslut alternativt fortsättning av insatser fattas.

HEIS-insatsen på Vättleskolan åk 4-9 avslutas då samtliga mål i åtgärdsplanen är omhändertagna och bedöms vara på väg mot eller nå god måluppfyllelse.

Frivillig lovskola

Sommaren 2025 deltog ca 350 elever från 15 olika skolor i frivillig lovskola med fokus på svenska och simning. Grundskoleförvaltningen erbjöd denna sommar frivillig lovskola för elever i årskurs F-3 på tre platser i staden, två skolor i Nordost och en på Hisingen. Lovskolan har som huvudsyfte att stärka elevernas språk-, läs- och skrivutveckling. Lovskolan riktar sig i första hand till elever som befinner sig i början av sin läsutveckling och är ett komplement till den ordinarie undervisningen. Genom att erbjuda undervisning under sommaren motverkas det så kallade *sommarlovsglappet* – det uppehåll i läsning som kan uppstå under ett långt sommarlov, särskilt för elever som är i början av sin läsinläring.

Majoriteten av eleverna som deltagit under lovskolan har gjort tydliga framsteg i läshastighet och läsförståelse under de 3–6 veckor som undervisningen pågått. Utöver detta har många elever uppskattat den strukturerade och socialt trygga miljön som lovskolan erbjuder.

Lovskolan bemannas av lärarstudenter och elevassistenter.

Förstärkt simundervisning

Simsatsningen har omfattat 727 elever i förskoleklass och årskurs 1 på skolor med högt socioekonomiskt index. Undervisningen i årskurs 1 har organiserats genom utökad timplan i idrott och hälsa, för att inte konkurrera med övrig timplan. Knappt hälften av eleverna klarade målet för det första läsåret. En utmaning är elevernas skiftande närvaro vilken medför att simundervisningen kan ske med långa mellanrum i tid, vilket inte gynnar lärandet.

Utmaningar som kvarstår är bristen på simhallar i Göteborg, som skapar logistiska utmaningar för den aktuella målgruppen. Många skolor har också utmaningar med att organisera personal för simundervisningen.

För att kunna säkerställa att simsatsningen ger förväntade positiva effekter på elevernas måluppfyllelse i årskurs 6 behöver satsningen fortgå och följas upp under flera år.

Utökad undervisningstid

I Göteborg infördes 2020 utökad timplan på mellanstadiet på några skolor som ett av flera alternativ till öppen fritidsverksamhet. Extra undervisningstid, 3-5 timmar per vecka, har schemalagts i de ämnen som skolorna har prioriterat utifrån sin analys av måluppfyllelsen - primärt inom svenska/svenska som andraspråk, matematik samt idrott och hälsa. En resultatuppföljning gjordes för ett år sedan av elever som genomgående haft utökad timplan i hela mellanstadiet. Denna uppföljning visade att den utökade tiden inte hade haft någon större effekt på resultat på gruppnivå. Det fanns dock tecken på att det var möjligt med en mer långsiktig effekt. Därför gjordes en ny uppföljning under våren 2025.

Resultaten av uppföljningen är skiftande. Elever födda 2011 (årskurs 7) med utökad timplan under hela sin mellanstadietid når i högre grad godkänt i svenska/svenska som andraspråk. De har i högre grad även godkänt i alla ämnen, jämfört med elever som inte haft utökad timplan.

För elever födda 2012 (årskurs 6) med utökad timplan under hela mellanstadiet är resultaten däremot de omvända. De elever som haft utökad timplan får sämre betyg i svenska/svenska som andraspråk och färre elever uppnår godkänt i alla ämnen.

Elever kunskapsresultat påverkas av en mängd olika faktorer och det går inte att isolera endast den utökade timplanens effekt. Det finns dock exempel där förvaltningen ser att utökad timplan verkar ge viss positiv effekt. Vikten av en god undervisningskvalitet i all undervisningen eleven möter kan inte nog betonas samt att stödinsatser bör sättas in betydligt tidigare än årskurs 4.

Sammantaget har förvaltningen valt att fortsätta insatsen, med förutsättning att undervisningskvaliteten behöver utvecklas. En ny sammanfattande uppföljning kommer genomföras våren 2026.

Skola som arena

Skola som arena finns från hösten 2025 på 25 skolor. Det är en utökning med tre skolor. Under läsåret 24/25 har Skola som arena haft 130 000 besök. Många barn och ungdomar deltar på arenan och könsfördelningen är jämn med en viss övervikt av flickor. Satsningen ger fler barn och unga tillgång till en bredd av fritidsaktiviteter.

Under året har fler aktörer tillkommit och bidragit med aktiviteter. Fortfarande är det idéburna organisationer som är mest förekommande.

Distansundervisning som särskilt stöd

Grundskoleförvaltningen erbjuder distansundervisning som särskilt stöd för elever som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik. Inför höstterminen 2025 är verksamheten fullt utbyggd och 40 elever kommer att ha beslut om distansundervisning som särskilt stöd. Drygt hälften av eleverna kommer från kommunala skolor i Göteborg.

Verksamheten startade i augusti 2024 och under vårterminen 2025 fick 20 elever i kommunala grundskolor i Göteborg ta del av distansundervisning som särskilt stöd. Uppföljning visar att distansundervisning som särskilt stöd bidrar positivt till elevernas kunskapsutveckling och mående. Under slutet av vårterminen 2025 undervisades totalt 19 elever, från årskurs 6 till 9. Majoriteten av dessa elever gick i årskurs 9. Bland eleverna i årskurs 9 uppnådde knappt hälften full behörighet till gymnasiet. Av de sammanlagt 70 lästa ämnena uppnåddes betyg i 57 ämnen. Eleverna i årskurs 7 och 8 fick betyg i majoriteten av de ämnen de läste.

Uppföljning i elevenkäter visar att eleverna till stor del upplever att distansundervisning som särskilt stöd bidrar till deras kunskapsutveckling och markant förbättrar deras mående. Hälften av de svarande i vårdnadshavarenkäterna uppger att undervisningen i hög grad bidrar till att deras barn utvecklas kunskapsmässigt. I de flesta fall upplever vårdnadshavarna även att måendet hos deras barn har förbättrats eller är oförändrat.

Verksamheten har fler förfrågningar än vad tillståndet från Skolinspektionen ger möjlighet att undervisa (maxkapacitet på 40 elever). Förvaltningen behöver därför bereda frågan om en eventuell ny tillståndsansökan till Skolinspektionen bör göras.

Resursskola

Den 1 juli 2025 startade formellt två nya kommunala resursskolor i Göteborgs Stad. Förvaltningen har under första halvåret 2025 planerat för uppstarten av de båda resursskolorna med fokus att möjliggöra likvärdiga resursskolor med högkvalitativ utbildning.

I augusti öppnade resursskolorna för elever. I årsrapporten återkommer förvaltningen med en lägesbeskrivning.

Skolbibliotek

Med anledning av ändrad skollag gällande krav på skolbibliotek har förvaltningen avsatt riktade medel för att stimulera till rekrytering av fackutbildade skolbibliotekarier för att kunna bedriva verksamhet i enlighet med skollag. Erfarenheter från förvaltningens satsning på processbibliotek ligger till grund för kriterierna för att ta del av bidraget.

Processbiblioteken har bidragit till att 18 fackutbildade skolbibliotekarier har anställts, vilket betyder att förvaltningen nu har 32 heltidstjänster. Förvaltningen lyder under Göteborgs Stads biblioteksplan 2024-2028, som går i linje med de nya lagkraven.

Uppföljning internationellt arbete

Grundskoleförvaltningens internationella arbete ska verka för högre måluppfyllelse i skolan. De internationella kontakter som elever och personal knyter ska bidra till att öka kompetensen inom förvaltningen och svara mot de mål, riktlinjer och uppdrag som anges i Göteborgs Stads budget och läroplanens reglering om internationalisering i skolan.

För att uppnå detta syfte finns ett antal mål formulerade i grundskoleförvaltningens riktlinje för internationellt arbete, till exempel att öka möjligheterna för elever och medarbetare att knyta internationella kontakter och öka kvaliteten i utbildningen genom nya metoder och arbetssätt. En prioritering under det senaste året har varit att få med fler deltagande elever från socioekonomiskt utsatta områden i de utbyten som sker. En sådan utveckling märks främst inom elevutbyten kopplat till Erasmus+ och inom det internordiska samarbetet. Nedan följer exempel på de internationella utbyten som genomförts under 2024 och 2025.

Projekt/aktivitet	Omfattning	Finansiär	Involverade, externa samarbetspartners
Internordiskt samarbete	Elevutbyte 75 elever 7 lärare Lärarytbyte 4 lärare	Egenfinansiering 1,33 miljoner kronor	Förskole- och utbildningsförvaltningen, Nordisk styrgrupp tillsammans med Göteborgs Stads vänorter Bergen, Åbo och Flensburg.
Eurocities arbetsgrupp Education	Deltagande av sex tjänstepersoner, utvecklingsledare samt representant från förvaltningens ledning.	Egenfinansiering 100 000 kronor	FSF, GSF, UBF och övriga förvaltningar inom staden. Samordnas av Socialförvaltning centrum och SLK.
Erasmus+ projektperiod 2024/2025 Jobbskuggning, elevutbyten	165 varav 90 elever (inkluderar anpassad grundskola)	Erasmus+	Samverkan med Eurocities och Skola som arena.
Erasmus+ projektperiod 2025/2026 Jobbskuggning, elevutbyten	203 varav 140 elever (inkluderar anpassad grundskola)	Erasmus+	Samverkan med Eurocities och Skola som arena.
ESF ungas delaktighet inom skola som arena/Lights on	Metodutveckling av barn och ungas delaktighet på 12 skolor inom skola som arena.	ESF+ nationellt	Socialförvaltningar inom skola som arena: Nordost, Sydväst och Hisingen.
Erasmus+ Samverkansprojekt Hållbara måltider - Healthy waves	10-15 tjänstepersoner inom måltid som deltar i projektets aktiviteter	Erasmus+	Förskoleförvaltningen.
Studiebesök	Under 2024-2025 tog förvaltningen emot ca 60 personer fördelat på 6 besök.	Finansieras av besökarna. Förvaltningen bistår med program och innehåll.	Eurocities, Göteborgs universitet samt egna förfrågningar från Oslo, Gent, Åbo, Vantaa, Lille, Nantes.

4.2.4 Kulturskolans systematiska kvalitetsarbete

Under året har Kulturskolan börjat implementera sitt årshjul för systematiskt

kvalitetsarbete. Det nya verksamhetssystemet möjliggör utökad och mer träffsäker uppföljning av deltagarstatistik. Uppföljning av deltagande i korta och långa kurser samt öppen verksamhet har möjliggjorts både genom nya funktioner i verksamhetssystemet och nya arbetssätt för registrering av deltagande. Arbetssätten implementeras löpande och blir mer allt mer accepterade. Det kvarstår ett behov av att systematisera deltagarstatistik för verksamhet i samverkan med skolverksamheten. Då leverantören av verksamhetssystemet inte har kunnat leverera avtalade funktioner fullt ut har, trots bättre förutsättningar för uppföljning, både kvaliteten och arbetsmiljön för medarbetare i hela organisationen påverkats negativt. Verksamheten arbetar för att få bristerna åtgärdade under hösten. Det finns ett behov av att se över verksamhet i samverkan med skolverksamhet för att kunna planera och följa upp mer systematiskt utifrån tydliga målsättningar.

I årsrapporten redovisas statistik och analys för hela året. Arbete pågår med utveckling av kvalitetsdialoger som beräknas starta våren 2026.

Kulturskolan har under läsåret arbetat aktivt med att öka andelen gruppundervisning i verksamheten. Av tradition, främst inom musikämnet, förekommer fortfarande en hel del enskild undervisning vilket enligt beslut ska ske endast i enstaka fall utifrån en bedömning av barnets bästa. Gruppundervisningen ökar i andel men det är fortsatt ett utvecklingsområde. En satsning på kompetensutveckling kring gruppundervisning i musik, i samarbete med Höghskolan för scen och musik, genomförs under hösten.

Utmaningar med schemaläggning och förutsägbarhet i planering av verksamheten kvarstår. Effektiv schemaläggning och möjlighet till konsekvent och förutsägbar bemanning av verksamheten över året står i motsättning till nuvarande arbetstidsavtal samt svårighet att planera för lokalbehov. Tillgång till ändamålsenliga lokaler på strategiskt rätt plats är en avgörande faktor för högre måluppfyllelse i att nå fler barn och unga.

4.3 Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan 2025

Grundskolenämnden har tre förstärkningsområden som har varit vägledande sedan starten 2018: I detta avsnitt beskrivs arbetet och effekter av de åtgärder som fanns med i verksamhetsplanen inom respektive förstärkningsområde.

- Ökad kvalitet i undervisningen
- Tydligare styrning, ledning och ansvar
- Ökad likvärdighet

4.3.1 Ökad kvalitet i undervisningen

Utveckla undervisningen för ökad måluppfyllelse

Arbetet med att utveckla undervisningen för ökad måluppfyllelse har under det gångna läsåret präglats av positiva förflyttningar inom samtliga utbildningsområden, både inom anpassad grundskola och grundskola. Det förstärkta fokuset på ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete, i syfte att utveckla undervisningen för ökad måluppfyllelse, blir alltmer en given utgångspunkt i skolledarnas styrning och ledning.

Läsåret 24/25 har inneburit en ökad andel elever som når godkända betyg i alla ämnen i både årskurs 6 och 9. En ökad andel blev behöriga till yrkesprogram samtidigt som meritvärdet för årskurs 9 visar en positiv utveckling. Detta kan bero på ökat fokus på ämnesdidaktisk utveckling.

Fortsatt arbete med resultatuppföljning på alla nivåer, organisering för lokalt förbättringsarbete samt fortsatt utveckling och uppföljning av effekterna av genomförd undervisning och stödinsatser är avgörande för att bibehålla denna positiva utveckling.

Tydliggör organisatoriska förutsättningar för en kvalitativ undervisning

Under perioden har förvaltningen fortsatt implementera processen Organisera och bemanna. Med organisera menas hur verksamheten struktureras och styrs medan bemanning innebär att säkerställa att rätt antal personer med rätt kompetens finns på plats för att utföra arbetet. Utbildningar har genomförts för stödfunktioner och gemensamma arbetssätt bereds i dialog med utbildningschefer. Arbetet med att integrera processen i det systematiska kvalitetsarbetet pågår. Förberedelser inför ny avtalsperiod för processens IT-stöd pågår.

Ett strategiskt underlag för kompletterande befattningar, bland annat skolstödspedagog, har färdigställts och kommer att behandlas vidare under hösten. Försteläraryuppdraget ses över i anslutning till införande av professionsprogram och meriteringssystem. Avseende professionsprogrammet förbereds implementering utifrån statlig vägledning, omvärldsanalys och behovsbedömning av lokala anpassningar.

Insatser har även genomförts inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Chefer har fått stöd i analys samt uppföljning och nya digitala utbildningar för att förebygga hot och våld har lanserats.

4.3.2 Tydligare ansvar, styrning och ledning

Ökad takt för bärkraftig skolstruktur

Förvaltningen genomför ett antal enhetsutredningar för att ta fram förslag på skolorganisationer som möjliggör flexibel och robust organisering som klarar av upp- och nedgångar i elevantal. Varje utredning har en tydlig kommunikations- och dialogplan för att samla olika perspektiv och förslag på lösningar. Flera vårdnadshavardialoger har genomförts. De har gett goda underlag till utredning och resultatet har kommunicerats till berörda och allmänheten. Den noga planeringen, med hög grad av involvering av berörda, har skapat möjligheten att genomföra träffar med konstruktiva samtal.

Samtidigt pågår arbete med att utveckla förvaltningens interna processer för både kortsiktig och långsiktig skolstrukturplanering med en högre grad av digitalisering och förbättrad dataanalys. Arbetet pågår, men dialog och kommunikation med beslutsfattare, elever och vårdnadshavare är av vikt för förståelse för de utmaningar som skolan står inför och hur förvaltningen kan ställa om på ett hållbart sätt.

Förankra ny organisation och nya arbetssätt

Strategin ”Förankra ny organisation och nya arbetssätt” handlar om att förändra den centrala förvaltningens kultur och organisationsstruktur för att fungera som en helhet och skapa bättre förutsättningar för ökad måluppfyllelse i kärnuppdraget. Förvaltningens vision ”Tillsammans för att alla ska lyckas” är vägledande. Arbetet har i ett första skede fokuserat på utveckling av ledarskap och medarbetarskap, samarbete och samspel samt förbättrad internkommunikation.

Inom ledar- och medarbetarskap har bland annat ett arbete med introduktion för både chefer och medarbetare inletts med pilotomgångar som utvärderas för att justeras inför ett bredare införande. För att stärka samarbete och samspel fortsätter det processbaserade arbetssättet att utvecklas. Medarbetare och chefer i central förvaltning har gått utbildningar och nätverk för processledare och andra nyckelpersoner har startats.

I syfte att stärka samspelet mellan central förvaltning och kärnverksamhet genomfördes i juni 2025 en givande samspelsdialog med fokus på HR-frågor. Förvaltningen avser att ha detta som ett återkommande dialogforum för att utveckla verksamheten.

4.3.2.1 Utveckla strukturer, arbetssätt och förhållningssätt för att bidra till digital utveckling

Årets arbete präglas av att sätta riktning, roller och ansvar för utvecklingsarbetet inom digitalisering. Här ingår att förvaltningen även behöver säkra kompetens för att kunna driva ett digitalt utvecklingsarbete på bred front, utreda hur det digitala ekosystemet ska se ut långsiktigt och inte minst säkra förvaltningens digitala infrastruktur. Insatser för att väcka nyfikenhet och öka den digitala kompetensen, inte minst inom AI, pågår.

Arbetet är i en förberedande fas och det är för tidigt att beskriva effekter.

4.3.3 Ökad likvärdighet

4.3.3.1 Motverka pedagogisk segregation

Förvaltningens uppföljning bygger dels på data gällande sådant som behörig personal och elevresultat, dels på uppföljning av de aktiviteter som samordnas inom strategin.

Förvaltningen följer kontinuerligt upp andel legitimerade lärare utifrån skolors socioekonomiska index. Mellan 2022 och 2024 har gapet gällande andel legitimerade lärare i hög- och lågindexskolor halverats från 8,6 till 4,3 procentenheter. Utvecklingen bedöms delvis bero på riktade insatser och förvaltningen följer och analyserar utvecklingen löpande.

Elevresultatet inom högindexskolorna har förbättrats påtagligt under året. Förvaltningen bedömer att orsaker till förbättringen bland annat är systematisk måluppföljning och utveckling av undervisningens kvalitet. Under året har samarbetet med Göteborgs universitet fördjupats. Resultaten från deras forskning kommer att ligga till grund för fortsatt undervisningsutveckling.

Förvaltningen har drivit ett utvecklingsprojekt med fokus på stöd till skolor med stora utmaningar. Projektet har innefattat insatser som exempelvis utökad studie- och yrkesvägledning, stöd i rekrytering av kvalificerade lärare samt samarbete med familjestödjare med fokus att stärka föräldrars delaktighet. Lärdomar från dessa insatser ska nu tas om hand för vidare utveckling och implementering.

Bland de 350 elever som i år deltagit i den frivilliga lovskolan för yngre åldrar har majoriteten av eleverna gjort tydliga framsteg i läshastighet och läsförståelse. Utöver detta har många elever uppskattat den strukturerade och socialt trygga miljön som lovskolan erbjuder.

Simundervisningen har utvecklats och utökats: Under det gångna läsåret har den nått 727 elever i förskoleklass och årskurs 1. Även om satsningen får positiv respons från elever och föräldrar kvarstår utmaningar, bland annat gällande logistik och bristen på simhallar. Knappt hälften av eleverna uppnådde de initiala målen, vilket understryker behovet av att satsningen fortsätter över flera år för att ge full effekt.

4.3.3.2 Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet

Målet är att varje skolenhet ska ha en medveten och välfungerande utveckling av undervisningen, där elevernas behov och lärande är i fokus.

Arbetet inom strategin handlar primärt om att utveckla och implementera ett gemensamt systematiskt kvalitetsarbete för alla skolenheter. Insatserna har intensifierats under våren och kommer att fortgå under hela läsåret 2025/26.

Fokus har i vår dels varit att tydliggöra roller och ansvar, dels att stödja rektor i att leda utvecklingsarbetet vid varje skolenhet så att även de biträdande rektorernas roll blir tydligare. Samtliga skolledare kommer ta del av de utbildningsinsatser som ges under det kommande läsåret. Många skolor har sedan tidigare haft ett systematiskt kvalitetsarbete, men detta har kunnat se olika ut över staden. Nu implementeras en gemensam struktur och gemensamma förväntningar på samtliga skolenheter. Effekterna av arbetet kommer att följas upp löpande.

4.4 Intern styrning och kontroll

4.4.1 Uppföljning av nämndens samlade riskbild

I nämndens samlade riskbild lyfts risker och åtgärder fram inom följande områden.

- Elevers rätt till utbildning
- Bärkraftig skolorganisation
- Oegentligheter och yttre hot
- Säkerhet

I följande avsnitt beskrivs det pågående arbetet utifrån avvikelser i åtgärdsarbetet i nämndens risker. Under hösten genomförs flertalet av de kontrollerna kopplat till nämndens internkontroll. I årsrapporten sker en uppföljning av samtliga åtgärder och genomförd intern kontroll.

Elevers rätt till utbildning

Under 2024-2025 har process, roller och ansvar tydliggjorts för att säkerställa korrekt registrering av betyg och andra kunskapsresultat. Det finns behov av att fortsätta utveckla systemstödet för effektivare och säkrare hantering. I slutet av vårterminen uppstod problem med systemstödet som orsakade att ett antal skolor tvingades mata in betygen till gymnasieantagningen manuellt. Förvaltningen har begärt en utredning från systemleverantören för att identifiera adekvata åtgärder. Under hösten kommer förvaltningen ha en tätare dialog med systemleverantören om kritiska datum för att säkerställa funktion.

När det gäller skolpliktsbevakning har implementering av IT-stöd för skolornas skolpliktutredningar genomförts vilket väntas effektivisera och förenkla arbetet på skolnivå samt överföring av information mellan lokal och central nivå. Informationsinsatser pågår som planerat.

Behovet av anpassad grundskola förväntas öka, trots minskande elevkullar. Samtidigt skärps kraven, från hösten 2028 krävs att speciallärare med inriktning intellektuell funktionsnedsättning ansvarar för undervisning samt att skolformen blir 10-årig. Trots långsiktiga satsningar på vidareutbildning av medarbetare är gapet stort. För att möta behoven skulle över 200 speciallärare behöva rekryteras eller utbildas om dagens organisering behålls. Det är inte möjligt att täcka behovet enbart via utbildning och rekrytering, vilket innebär att arbetsformer, organisation och alternativa befattningar måste ses över. Denna utmaning är nationell och delas av hela Sverige.

Bärkraftig skolorganisation

I samlad riskbild 2025 identifierade förvaltningen risken att tidigare befolkningsprognoser från SCB och Göteborgs Stad har varit för positiva, det vill säga att 2025 års prognoser skulle skilja sig stort från tidigare prognoser. Den risken har realiserats vilket gjort att förvaltningen arbetat intensivt med att först och främst analysera vad de senaste prognoserna innebär för förvaltningen. Därtill har förvaltningen inlett omfattande dialog- och utredningsarbete för att kunna öka takten mot en hållbar skolorganisation som klarar av både upp- och nedgångar i elevtal.

När det gäller utbildningsplatser för elever i anpassad grundskola finns det fortsatt utmaningar. Förvaltningen arbetar intensivt med att säkra kapacitet utifrån nya förutsättningar för den övergripande lokalförsörjningen.

Oegentligheter och yttre hot

Åtgärder pågår enligt plan. Under hösten planeras insatser för att förstärka perspektivet av intern kontroll i förvaltningens processer. Uppföljning av anmäld otillåten påverkan sker med regelbundenhet. Under året har chefer fört dialog om risker för jävssituationer. Förvaltningen har även genomfört kartläggning av risker för infiltration.

Säkerhet

Två identifierade risker är brister i efterlevnad av beslutad dataskyddsorganisation samt brister i efterlevnad av rutiner för informationssäkerhet. I dataskyddsombudets årsrapport rekommenderas grundskoleförvaltningen att fokusera på följande tre områden under 2025:

- dataskyddsorganisation
- personuppgiftsbehandlingsregister
- konsekvensbedömningar

Med utgångspunkt i dataskyddsombudets årsrapport till nämnden har förvaltningsdirektören fattat beslut om en handlingsplan för dataskyddsarbets inriktning under det kommande året som presenterades för nämnden i samband med delårsrapport mars.

Förvaltningen arbetar riskbaserat och har under våren inventerat de personuppgiftsbehandlingar som är hänförliga till förvaltningens myndighetsutövning och centrala elevhälsa. Under hösten fortsätter arbetet med den lokala elevhälsan. De verksamheter som varit föremål för inventeringsarbetet får förslag på åtgärds punkter, såsom konsekvensbedömningar, som en del i sitt fortsatta arbete med dataskydd.

4.4.2 Uppföljning av avvikelser och intern kontroll

Digitala nationella prov

Skolverket har meddelat att de avser att genomföra samtliga nationella prov digitalt i Skolverkets provplattform, förutom de delar som genomförs muntligt i svenska/svenska som andraspråk och engelska. Matematik i årskurs 6 och 9 samt engelska, svenska/svenska som andraspråk i årskurs 9 tillkommer sedan innevarande läsår. Detta ligger i linje med Skolverkets tidigare tidsplan. Arbetet med förberedelser inför genomförandet kommer att återupptas under hösten.

Skolverket kommer att betala ut bidrag till de huvudmän som under våren 2025 skulle ha genomfört digitala nationella prov men som i stället behövt använda ersättningsprov. Pengarna ska underlätta för berörda huvudmän att upprätthålla kvaliteten i undervisningen. 82 miljoner kronor ska fördelas proportionerligt utifrån antalet elever i berörda årskurser.

Uppföljning åtgärder dataskydd

I dataskyddsombudets årsrapport rekommenderas grundskoleförvaltningen att fokusera på följande tre områden under 2025:

- dataskyddsorganisation
- personuppgiftsbehandlingsregister
- konsekvensbedömningar

Med utgångspunkt i dataskyddsombudets årsrapport till nämnden har förvaltningsdirektören fattat beslut om en handlingsplan för dataskyddsarbets inriktning under det kommande året. Denna presenterades för nämnden i samband med delårsrapport per mars. Förvaltningen arbetar riskbaserat och har

under våren inventerat de personuppgiftsbehandlingar som är hänförliga till förvaltningens myndighetsutövning och central elevhälsa. Under hösten fortsätter arbetet med den lokala elevhälsan. De verksamheter som varit föremål för inventeringsarbetet får förslag på åtgärds punkter, såsom konsekvensbedömningar, som en del i sitt fortsatta arbete med dataskydd.

4.5 Nuläge lokalförsörjning

I avsnittet nedan beskrivs aktuella områden eller avvikelser utifrån lokalförsörjningen.

Förvaltningen gör årligen en lokalbehovsanalys som presenteras genom förslag till lokalbehovsplan. Analysen utgår från beskrivning på mellanområdesnivå. Årets elevprognos innebär en hastig omsvängning med stora beräknade elevminskningar. Totalt väntas antalet barn i grundskoleåldern minska med omkring 2 800 till 2030. Detta påverkar stadens geografiska områden på olika sätt, och för vissa åldersgrupper och områden är det fortsatt kapacitetsbrist. Samtidigt ökar lokalkostnaderna kraftigt. Färre elever men dyrare lokaler skapar ett växande glapp mellan behov och resurser vilket kräver en övergripande omprövning av alla projekt. Förvaltningens lokalbehovsanalys belyser ett antal övergripande strategier för omprövningsarbetet, som bör prägla det efterföljande analysarbetet på projekt- och enhetsnivå:

- Förvaltningen omprövar alla projekt som fortfarande går att påverka. Det vill säga de projekt som ännu inte har ett genomförandebeslut. Det kan handla om både beställningar av nya skolor, anpassningar eller planer på tillbyggnationer, som antingen justeras ner, flyttas fram i tid eller avslutas helt.
- Förvaltningen arbetar aktivt med att säkra skoltomter för framtiden, inom ramen för Göteborgs Stads detaljplaner, men avvaktar elevökning innan nya skolor beställs oavsett ökad bostadsexploatering.
- Förvaltningen strävar efter att i högre grad använda befintliga lokaler och utreder den möjligheten innan alternativ såsom inhyrda lokaler eller tillfälliga lokaler som paviljonger.

Även med fortsatt omprövning av projekt kvarstår stora behov inom vissa områden. Det gäller exempelvis platser i anpassad grundskola, ersätta behov av idrottshallar samt att ersätta paviljonger med tidsbegränsade bygglov. Dessutom innebär en omställning av antalet skolplatser också ofta anpassningar i övriga skolor, vilket i sin tur kräver investeringsprojekt.

Förvaltningen lyfter regelbundet avvikelser i pågående byggprojekt.

4.6 Nämndens riktlinjer och planer

Riktlinje för lärande för hållbar utveckling och ett systematiskt miljöarbete inom grundskolan

Den 22 september 2020 antog grundskolenämnden riktlinje för lärande för hållbar utveckling och ett systematiskt miljöarbete inom grundskolan. Syftet med riktlinjen var att:

- Säkerställa en styrning och ledning som stödjer och underlättar att uppnå läroplanens och stadens miljömål.

- Utveckla en struktur och kultur som stödjer och skapar förutsättningar för rektorer att leda och utveckla arbetet med elevernas lärande för hållbar utveckling.
- Öka kompetensen och förmågan inom grundskoleförvaltningen att bidra till en hållbar samhällsutveckling

Riktlinjen innehåller ett antal strategier:

1. Stärk organisationen när det gäller miljö- och hållbarhetsfrågor och integrera lärande för hållbar utveckling i det systematiska kvalitetsarbetet
2. Implementera Göteborgs Stads gemensamma miljöledningssystem
3. Samordna stöd till skolorna när det gäller lärande för hållbar utveckling och miljöarbete utifrån skolornas behov
4. Utveckla och förstärk samverkan med andra aktörer som påverkar skolornas miljö- och hållbarhetsarbete
5. Stärk kompetensutvecklingen inom lärande för hållbar utveckling och miljöfrågor i hela styr- och stödkedjan utifrån behov
6. Arbeta för att skapa skolor och lärmiljöer som stimulerar och blir arenor för lärande för hållbar utveckling
7. Synliggör och förstärk miljö- och hållbarhetskrav och estetiska krav i de strategiska dokument som styr lokalförsörjning och skolors utformning
8. Stärk förutsättningar för skolor att organisera för barnens och personalens delaktighet, inflytande och behovsanalys inför fysiska och andra förändringar på skolorna

Sedan riktlinjens fastställande har grundskoleförvaltningen tagit fram och implementerat ett miljöledningssystem i enlighet med Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning, implementerat ny systematik för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och påbörjat implementering av ny systematik för skolornas systematiska kvalitetsarbete. Mot den bakgrunden bedömer förvaltningen att riktlinjen för lärande för hållbar utveckling spelat ut sin roll.

Miljöledningssystemet ger stöd i att systematiskt beakta miljöperspektivet i den övergripande planering- och uppföljningsprocessen. På området finns dessutom ett antal kommungemensamma målsättningar och uppdrag från kommunfullmäktige som är vägledande för förvaltningens prioriteringar.

Förvaltningen bedömer att läro- och kursplaner utgör tillräcklig styrning och vägledning för fortsatt utveckling av lärande för hållbar utveckling och föreslår därför nämnden att besluta att riktlinje för lärande för hållbar utveckling och ett systematiskt miljöarbete inom grundskolan ska upphöra att gälla.

Riktlinje för nyanlända elevers rätt till utbildning

Utifrån grundskoleförvaltningens omorganisation 2024/2025 behöver Riktlinje för nyanlända elevers rätt till utbildning revideras. Riktlinjen är nu anpassad efter rådande organisering samt utifrån att antalet nyanlända elever som kommer till grundskolan ligger på en lägre nivå än då den tidigare riktlinjen skrevs. Syftet med riktlinjen är att tydliggöra nyanlända grundskoleelevers rätt till utbildning, utifrån lagar och förordningar.

Förslag till reviderad riktlinje biläggs delårsrapporten för beslut av grundskolenämnden.

5 Redovisning av nämndens uppdrag

5.1 Redovisning av uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Nedan presenteras de uppdrag som nämnden ansvarar för. Längst ner lämnar förvaltningen även uppföljning i ett uppdrag som kommunstyrelsen ansvarar för, men som i hög grad berör nämndens verksamhet.

Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda vilka särskilda anställningsvillkor som kan erbjudas för att förbättra rekryteringsförutsättningarna på skolenheter med sociala utmaningar.

Uppdragsår: 2023

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Förvaltningen bedömer att uppdraget kan avslutas i samband med delårsrapport per augusti 2025.

Förvaltningen har under flera år utvecklat strategier för att långsiktigt stärka kompetensförsörjningen i socialt utsatta skolor. Tidigare insatser som karriärtjänster, riktad VFU-placering och statsbidragsfinansierade arbetsmiljöförbättringar har haft tydlig effekt. Samtidigt har behovet av att systematiskt förbättra förutsättningarna för undervisning och professionsutveckling visat sig vara avgörande. Förvaltningen har under några års tid arbetat med några pilotskolor i Nordost för att testa hur huvudmannens stöd till skolor i socioekonomiskt utsatta områden kan utvecklas. Uppdraget att utreda vilka särskilda anställningsvillkor som kan stärka kompetensförsörjningen av socialt utsatta skolor har därför genomförts inom ramen för pilotskolorna. Inriktningen har varit att stärka förutsättningarna för lärande och utveckling i det dagliga arbetet inom ramen för pilotskolor i Nordost.

Forskning och erfarenhet inom området visar att riktade organisatoriska och pedagogiska insatser har störst effekt på både kompetensförsörjning och undervisningens kvalitet. Förutsättningar i arbetet som tryggt ledarskap, kollegialt stöd och möjlighet till lärande på arbetsplatsen är mer avgörande än anställningsvillkor som lön för att behålla och utveckla kompetens. Lönesatser riskerar att förstärka bilden av en bristfällig arbetsmiljö, skapa orättvisa löneskillnader och locka till kortsiktiga anställningar, vilket ökar personalomsättningen.

Inom pilotskolor i Nordost testas nya arbetssätt med målet att skapa hållbara och attraktiva lärmiljöer. Fokus ligger på att attrahera lärare som vill bidra till långsiktig skolutveckling. En central del i detta arbete är satsning på lektorer i matematik och svenska som andraspråk, som på vetenskaplig grund handleder lärare och driver utvecklingen av undervisningen. Kollegialt lärande organiseras i undervisningslag med schemaläggning som möjliggör fördjupad samplanering och reflektion i det dagliga arbetet. Förvaltningen har också erbjudit stöd för marknadsföring och rekrytering genom kompetensbaserade intervjuer, tydlig presentation av skolornas utvecklingsarbete och förbättrade tjänstebeskrivningar. Slutsatser från pilotprojektet följer etablerad forskning

inom området som pekar på att en tydlig organisering av utveckling, förutsättningar för kollegialt lärande samt möjlighet till karriärutveckling är avgörande för kompetensförsörjning.

Utifrån de erfarenheter som samlats inom pilotskolor i Nordost bedömer förvaltningen att uppdraget kan avslutas.

Förskolenämnden, grundskolenämnden, idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för funktionsstöd, utbildningsnämnden samt äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att ta fram funktionsprogram i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Uppdragsår: 2024

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag utanför budgetbeslut

Status: Pågående

Framtagandet av ett funktionsprogram avviker från ursprunglig tidsplan och kommer att slutföras under första halvåret 2026.

Förskolenämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, grundskolenämnden, nämnden för funktionsstöd och socialnämnd Sydväst får i uppdrag att åiterrapportera hur genomförande av uppdrag om låglönesatsning har bidragit till lönemässiga förflyttningar i de grupper med lägst löner i Göteborgs Stad

Uppdragsår: 2024

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag utanför budgetbeslut

Status: Avslutat

Grundskolenämnden förklarade uppdraget avslutat den 4 februari 2025 § 8, GSF-2024-01201. Grundskoleförvaltningen har fördelat och följt upp resultatet av de 3,5 miljoner kronor som tillskötts förvaltningen genom låglönesatsningen.

Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen förbättra samarbetet mellan Göteborgs Stads skolor och de olika insatser som görs för att motverka antisemitism.

Uppdragsår: 2024

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag utanför budgetbeslut

Status: Förvaltningen bedömer att uppdraget kan avslutas i samband med årsrapport 2025.

Insatser är i nuläget inplanerade med två samarbetspartners, Levande historia i Göteborg och föreningen EDUT - Vittnesmål från Förintelsen. Information om tillgängliga insatser och inbjudningar har förmedlats via sedvanliga kommunikationskanaler, bland annat Lärarakademin. Förvaltningen arbetar för att de insatser som samordnas centralt ska nå en bredare målgrupp än tidigare och därmed komma fler skolor, personal och elever till del. Förvaltningen bedömer att uppdraget kan avslutas i samband med årsrapport 2025.

Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att stärka det förebyggande arbetet mot sexuell exploatering och skapa förutsättningar att motverka att elever utsätts eller utsätter andra för sexuell exploatering.

Uppdragsår: 2024

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag utanför budgetbeslut

Status: Förvaltningen bedömer att uppdraget kan avslutas i samband med delårsrapport per augusti 2025.

Uppdraget genomförs till största del genom det kärnuppdrag som alla skolor arbetar med. I skolans värdegrundsuppdrag ingår bland annat att främja hälsa och välbefinnande samt förbättra elevernas förutsättningar att göra medvetna och självständiga val. En del är den ämnesintegrerade undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer. Begrepp som sexualitet, relationer, jämställdhet, normer och identitet ingår i flera kurs- och ämnesplaner. En annan del ingår i arbetet med normer och jämställdhet i skolans övergripande värdegrunds- och kunskapsuppdrag, en del av skolans likabehandlingsarbete.

På grundskoleförvaltningens plattform Lärarakademin finns ett omfattande material som stöd till lärare i undervisning om sexualitet, relationer, jämställdhet, normer och identitet. Ett exempel är Livsviktiga snack i skolan som är ett läromedel som övar eleverna på att sätta ord på sina känslor och be om hjälp när de behöver det. Livsviktiga snack i skolan bygger på kunskapen om att barn som kan prata om känslor mår bättre. Materialet finns på alla mellanstadieskolor. Andra insatser sker i samverkan med externa aktörer, till exempel föreningen MÄN som genomför insatser om våldsprevention och skadliga macho-normer. Särskilt material finns tillgängligt riktat till elever i anpassad grundskola, vars elever kan vara extra utsatta. Både det arbete som utgår från kursplanerna respektive skolans systematiska värdegrundsarbete utgör viktiga och förebyggande insatser för att motverka att elever blir utsatta för eller själva utsätter andra för sexuellt våld eller exploatering.

Andra grundläggande strukturer i skolan av vikt för att förebygga sexuell exploatering är skolans arbete mot kränkande behandling, rutiner för orosanmälan och elevhälsosamtal. Alla medarbetare som arbetar på skola, som får kännedom om att en elev har eller anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt anmäla detta till rektorn. Rektor, eller den rektor utser, ska skyndsamt anmäla ärendet vidare till huvudman. Om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna. Sådan utredning sker i regel lokalt på skolan.

Alla som arbetar i skolan och i sin verksamhet får veta eller misstänker att ett barn far illa är skyldiga att anmäla det till socialtjänsten. Även information från någon annan om att ett barn far illa kan vara anledning till att göra en anmälan om oro till socialtjänsten.

I hälsosamtalen i år 4 och 8, som genomförs av elevhälsans medicinska insats, sker fördjupade samtal där frågor kring barnets sexuella hälsa och rättigheter inkluderas, så även deras upplevelse av våld.

Förvaltningens bedömning är att ovan strukturer och insatser inom ramen för kärnuppdraget omhändertar uppdraget. Förvaltningen föreslår att uppdraget förklaras avslutat.

Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att säkerställa att samtliga rektorer har samverkan med Levande historia i Göteborg under läsåret 2024/2025.

Uppdragsår: 2024

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag utanför budgetbeslut

Status: Pågående

Insatser tillsammans med Levande historia i Göteborg är inplanerade till hösten. Insatserna riktar sig till personal i grundskola och gymnasieskola. Information till rektorer om tillgängliga insatser sker genom sedvanliga kanaler för kommunikation. Förutom insatser i samarbete med Levande historia finns andra insatser att ta del av för de skolor som önskar. Förvaltningen bedömer att uppdraget kan avslutas i samband med årsrapport.

Idrotts- och föreningsnämnden, stadsfastighetsnämnden samt grundskolenämnden får i uppdrag att utreda ansvarsförhållandena vid byggnation av idrottshallar i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Uppdragsår:2024

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag utanför budgetbeslut

Status: Avslutad

Uppdraget förklarades fullgjort den 17 december 2024, § 229 GSF-2024-04782.

Ansvarsförhållanden mellan förvaltningarna har tydliggjorts.

Ansvarsfördelningen mellan berörda förvaltningar avser att skapa en mer förutsägbar och effektiv hantering vid nybyggnation av idrottshallar.

Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att identifiera befattningar i sina verksamheter som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration. Uppdraget ska ha genomförts sex månader efter kommunfullmäktiges beslut.

Uppdragsår: 2024

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag utanför budgetbeslut

Status: Avslutad

Uppdraget förklarades fullgjort den 4 februari 2024, § 8 GSF-2024-01201.

Förvaltningen har identifierat befattningar som bedöms ha särskild risk för infiltration och beslutat vilka befattningar som ska omfattas av bakgrundskontroller vid rekrytering.

Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att analysera sina inköputifrån Göteborgs Stads spendrapport och ta fram förslag på hur inköpsarbetet kan förbättras avseende kostnadsmedvetenhet, långsiktighet och hållbarhet. Inköps- och upphandlingsnämnden ska stötta i detta arbete.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Pågående

Arbete pågår och förvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras genomfört vid årsrapport.

Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att säkerställa en hållbar livscykelhantering av bärbar elektronik.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Arbete pågår

Grundskoleförvaltningen har arbetat med livscykelhantering under lång tid och fortsätter att kontinuerligt optimera användningen av bärbar elektronik, särskilt inom ramen för elev- och personaldatorer. Förvaltningens strategi bygger på att förstå helheten – totalekonomi samt praktisk och organisatorisk genomförbarhet. Utgångspunkten är att utifrån vad som är görbart inom befintliga strukturer och resurser sträva efter att balansera hållbarhetsmål med verksamhetsnytta.

Åtgärder som förvaltningen arbetar med är exempelvis fortsatt användning av Intraservice-konceptet Klient som tjänst för personaldatorer och samarbete runt hanteringen av elevdatorer samt förbättrad kommunikation avseende mobiltelefoner bland annat kring standardiserade val och reparationer.

Identifierade utvecklingsområden är bland annat:

- Mac-datorer för personal ingår inte i Klient som tjänst – här finns behov av att säkerställa att liknande rutiner finns för uppgradering, reparation och skyddsutrustning.
- Mobiltelefoner – behov av att utveckla rutiner för inköp, hantering och avyttring.

Övrig bärbar elektronik – såsom hörlurar, headset, pedagogisk utrustning och högtalare, behöver inkluderas i livscykelhanteringen i den mån det går. Förvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras genomfört vid årsrapport.

Förskolenämnden, grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att identifiera förskolor och skolor med effektivt arbete för jämställdhet, normmedvetenhet och våldsprevention och utarbeta en modell för att sprida kunskapen till övriga skolor.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Arbete pågår

Utredning är påbörjad. Första steget är kartläggning av framgångsexempel utifrån befintliga data på området. Goda exempel och framgångsfaktorer kommer att beskrivas i utredningen som färdigställs under 2025. Förvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras genomfört vid årsrapport.

Grundskolenämnden får i uppdrag att genomföra en normkritisk granskning av ett urval av skolor i syfte att förbättra unga hbtqi-personers arbetsmiljö. Återrapporteringen ska ske till grundskolenämnden.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Pågående

Utredning utifrån fyra skolor är påbörjad. Personal och elevskyddsombud kommer att ingå i utredningen. Förvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras genomfört vid årsrapport.

Grundskolenämnden får i uppdrag att undersöka möjligheterna att anpassa eller utöka öppettiderna på skolbibliotek. Återrapporteringen ska ske till grundskolenämnden.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Arbetet pågår

Förvaltningen avser återkomma i årsrapport 2025.

Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda lämpliga profilinriktningar som gynnar elevernas utveckling, ett blandat elevunderlag och de kommunala skolornas attraktivitet. Återrapporteringen ska ske till grundskolenämnden.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Pågående

Utredning kommer att genomföras under hösten 2025.

Grundskolenämnden får i uppdrag att öka barns sociala färdigheter genom kompensatoriska insatser. I uppdraget ska exempelvis barn få ökade kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter, stärka sina verbala färdigheter och samspela med andra i det offentliga rummet. Återrapporteringen ska ske till grundskolenämnden.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Pågående

I syfte att ge barn ökade kunskaper om rättigheter och skyldigheter har anvisningen för bedömningar av barns bästa omarbetats under hösten för att anpassas till skolenhetsnivå genom ett mer tillgängligt material. Skolledare med flera ska genom detta få stöd i att arbeta mer systematiskt efter ett barnrättsperspektiv.

Grundskolenämnden och äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att implementera arbetssätt och rutiner för att förebygga och minska avfall i samtliga verksamheter.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Pågående

En projektplan med delprojekt, tidsplan, budget och ansvarsfördelning för genomförandet av uppdraget har tagits fram och förankringsarbetet är igång. Uppdraget planeras genomföras med hjälp av extern bemanning under 2025-2026 och processen för att ta in bemanningen har påbörjats. Under hösten planeras avfallshanteringen i grundskolan och kulturskolans verksamheter att kartläggas. Utifrån kartläggningen kommer stödinsatser ges under 2026 för att optimera avfallshanteringen och implementera förebyggande åtgärder.

Grundskolenämnden, förskolenämnden, utbildningsnämnden, nämnden för funktionsstöd, Got Event AB och Liseberg AB får i uppdrag att öka andelen ekologisk mat för att nå målen i miljö och klimatprogrammet. 2026 ska andelen ekologisk mat vara minst 60 procent.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut

Status: Pågående

Förvaltningens totala livsmedelsinköp utgörs av 57,3% ekologiskt efter första halvåret 2025. Måltidsverksamheten har som mål att 63% av de inköpta livsmedlen ska vara ekologiska och efter första halvåret är 60,8% av den mat som serveras i skolrestaurangerna ekologisk.

Göteborgs Stads nämnder och styrelser får i uppdrag att med rapporten som utgångspunkt se över sina samverkansformer och arbetssätt för att aktivt samråda med och involvera funktionsrättsrörelsen inom områden där det anses vara befogat. Uppdraget återredovisas i respektive nämnds och styrelses del- eller årsrapport.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag utanför budgetbeslut

Status: Pågående

Grundskoleförvaltningen har tillsammans med förskoleförvaltningen regelbundna möten med en referensgrupp i syfte att samråda med och involvera funktionsrättsrörelsen i förvaltningarnas verksamheter. Referensgruppen omfattar intresseorganisationer inom funktionsrättsrörelsen.

Samtal kring samverkansformen och arbetssätt har förts löpande under året och den 9 juni genomfördes en dialog där båda förvaltningsdirektörerna deltog. Referensgruppen tycker att samverkansform och arbetssätt är gynnsamt och känns viktig och värdefull. De önskar att förvaltningarna ser gruppen som en resurs.

Utifrån dialogen pågår ett utvecklingsarbete med fokus på att behålla upparbetad samverkansform och arbetssätt med kontinuerliga träffar med aktuella frågor och ämnen samt att inom förvaltningarna sprida och synliggöra viktiga och aktuella frågor som referensgruppen lyft. Förvaltningen bedömer att uppdraget kan avslutas i samband med årsrapport.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden och grundskolenämnden genomföra en kartläggning och forskningsstudie tillsammans med akademien för att undersöka det genomsnittliga ordförrådet för barn i fyra- och sjuårsåldern i olika stadsdelar.

Uppdragsår: 2025

Typ av KF/KS-uppdrag: Uppdrag inom budgetbeslut riktat till kommunstyrelsen

Status: Pågående

I samband med beslut om Göteborgs Stads budget 2025 fick kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden och grundskolenämnden genomföra en kartläggning och forskningsstudie tillsammans med akademien, för att undersöka det genomsnittliga ordförrådet för barn i fyra- och sjuårsåldern i olika stadsdelar. Forskningsstudien ska jämföra det genomsnittliga ordförrådet mellan barn i minst ett särskilt utsatt område, ett med lågt, ett med medel och ett med högt socioekonomiskt index. Studien ska föreslå vilka insatser som kan vidtas för att förbättra barns språkutveckling.

Det är kommunstyrelsen som fått ansvar för uppdraget. Det krävs ingen återrapportering från grundskolenämnden till kommunledningen. Som styrinformation till nämnden har grundskolenämnden inkluderat den uppföljning som kommunstyrelsen lämnar i sin delårsrapport augusti nedan.

Utöver det aktuella uppdraget pågår det även arbete för att stärka samarbetet mellan förskoleförvaltningen och grundskoleförvaltningen för att knyta samman det systematiska kvalitetsarbetet mellan skolformerna.

Från kommunstyrelsen delårsrapport augusti 2025

Arbetet med uppdraget genomförs i huvudsak av förskoleförvaltningen och grundskoleförvaltningen i dialog med stadsledningskontoret. Forskare från Institutionen för pedagogik och specialpedagogik på Göteborgs universitet, med särskild kompetens i ämnet, deltar också i arbetet.

Ett förslag på hur uppdraget kan genomföras har tagits fram och inkluderar bland annat en metod för kartläggning av barns ordförråd och urval av förskolor och skolor i olika områden, i enlighet med uppdraget. Föreslagen hantering kräver ett godkännande av etikprövningsmyndigheten innan uppstart är möjlig. Förskoleförvaltningen och grundskoleförvaltningen kommer också att se över förslaget.

Stadsledningskontoret bedömer att en återrapportering till kommunstyrelsen kan ske under andra halvåret 2026. Löpande återrapportering av arbetet kommer att ske i den mån det bedöms möjligt.

5.2 Uppdrag från grundskolenämnden

Inriktning och fortsatt projektering Vättnedalsskolan, 2023-06-20 § 132

Grundskolenämnden återremitterar projektinriktningen till förvaltningen med uppdrag att återkomma till nämnden med kostnadseffektiviserande revideringar av förstudie för ny skola.

Förvaltningen planerar att återkomma till nämnden under hösten 2025.

Se över lokalbehov, grundskolenämndens genomförandeplan 2025

Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att skyndsamt se över nämndens behov av lokaler utifrån demografisk utveckling i samverkan med andra berörda nämnder och styrelser.

Uppdraget föreslås avslutas i och med lokalbehovsplan 2025 som bordlades på nämndens sammanträde i augusti 2025.

Insatser rörande enhetsförändringar på Bergsjöskolan F-9 och Sandeklevsskolan F-9, 2025-06-17 § 96

Förvaltningen får i uppdrag att:

- *återkomma med förslag om åtgärder för ökad trygghet och säkerhet kring skolvägar till Bergsjöskolan.*
- *återkomma med förslag på upprustning av Bergsjöskolans lokaler och skolgård för ökad trygghet och miljöer anpassade för yngre barns behov.*
- *initiera arbetssätt som redan nu förbereder barnen på kommande förändringar,*
- *exempelvis genom regelbundna besök och fadderskap på den nya skolan*

Nämnden fick muntlig information om pågående arbete på sammanträdet i augusti 2025. Uppdraget föreslås avslutas.